

katolički list

ZVONIK

GODINA: VIII

BROJ: 10 (84)

Subotica, listopad (oktobar) 2001.

Cijena 30,00 din

Crkva sv. Mihaela Arkandela u Odzacima - foto: Rásztovác Pál

ZAJEDNIŠTVO (LI) GLOBALIZACIJA?!

Na početku ove godine, a prigodom završetka godine Velikog jubileja bili smo puni optimizma. I mi u SRJ, nakon demokratskih promjena, bili smo puni nade u bolju i ljepšu budućnost. Međutim, 11. rujna 2001. godine kao da je uništio sve naše lijepe snove i dobre želje. Teroristički napad i rušenje dvije zgrade Svjetskog trgovinskog centra u New Yorku i napad na zgradu Pentagona u Washingtonu kao da su "promijenili" lice svijeta. Slijedi "borba" protiv terorizma i bombardiranje Afganistana i ujedno mnogi antiratni prosvjedi ali i prijetnje novim terorističkim udarima. "Antrax" je unio strah u cijeli svijet...

Ni u našoj zemlji ne "cvjetaju ruže". Očekivali smo puno više. Ono jedinstvo od 5. listopada prošle godine kao da se rasplinulo. Nije bolje ni u našem narodu... Razočarani smo što vjeronauk još nije stigao u škole...

Mnogima je riječ "globalizacija" (globalan = općesvjetski) zaškakljala uši u nadi da će stvarno jedno gospodarsko tržište osigurati blagostanje svima i da će se globalizacija proširiti i na druga područja čovjekovog života... Međutim, ovo što se događa kao da vodi kataklizmi, propasti svijeta... Mnogi se pitaju da li se približio "Sudnji dan"?

No, i u ovakvoj situaciji valja postaviti klasično pitanje: "Kakav stav treba zauzeti Crkva u svemu tome? Što trebaju činiti kršćani? Papa u aktualnom trenutku rasprave o procesu globalizacije neprestano poziva na "globalizaciju solidarnosti" i na "globalizaciju ljubavi". Bez toga neće biti novog i pravednijeg poretka u svijetu. Tek kad ljudi shvate da su "plodovi zemlje" namijenjeni cijelom čovječanstvu i kad bogati stanu obilno dijeliti od svoga suviška ali i od svoje glavnice siromasima, tek tada će se početi ostvarivati civilizacija ljubavi, u kojoj će svi ljudi biti jednaki i u kojoj će svaki čovjek biti važan...

Da se sve ovo ne bi završilo samo na lijepim riječima i pretvorilo u nestvarno maštanje, papa Ivan Pavao II. u svom poznatom pismu "Ulaskom u novo tisućljeće" potiče: "Napraviti od Crkve dom i školu zajedništva: evo velikog izazova koji stoji pred nama u tisućljeću koje započinje, želimo li biti vjerni Božjem planu i odgovoriti također na duboka očekivanja svijeta" (br. 43). Papa nadalje potiče na promicanje DUHOVNOSTI ZAJEDNIŠTVA. Ona "znači ponajprije pogled srca, usmjeren na otajstvo Presvetoga Trojstva koje boravi u nama i čije svjetlo treba vidjeti također na licu braće i sestara koji su pokraj nas". Nadalje, duhovnost zajedništva znači sposobnost čuti svoga brata i doživjeti ga kao nekoga tko mi pripada, "kako bi se znale podijeliti njegove radosti i njegova trpljenja, kako bi se naslutile njegove želje i kako bi se brinulo oko njegovih potreba, kako bi mu se ponudilo istinsko i duboko prijateljstvo". Papa u nastavku istoga broja ističe kako živjeti duhovnost zajedništva znači naučiti u svakom čovjeku vidjeti poglavito ono što je pozitivno te to prihvatiti i vrednovati kao Božji dar: "dar za mene". Duhovnost zajedništva znači "dati prostora" bližnjemu, noseći "jedni bremena drugih" (Gal 6,2), "odbijajući sebi ljubne napasti koje nas neprestance napadaju i stvaraju suparništvo, karijerizam, nepovjerenje, ljubomore. Nemojmo si umišljati: bez toga duhovnog hoda malo bi služila izvanjska sredstva zajedništva. Postala bi naprave bez duše, krinke zajedništva, više negoli njegovi putovi izražavanja i rasta".

Dakle, mogli bismo zaključiti s argentinskim nadbiskupom Marcellom Sanchezom Sorandom: "Globalizacija je nepovratan proces koji može biti pozitivan ako se usmjeri prema čovjeku, a ne zaradi". U tom smislu možemo reći da je Crkva za zajedništvo i globalizaciju na svim područjima, za svijet bez granica i carine...

U ovim teškim trenucima povijesti čovječanstva Papa nas poziva na molitvu krunice za mir i potiče upravo na navedeno duhovno zajedništvo, kako bismo se oduprli zlu terorizma i svakom drugom zlu.

U nadi da će i naš "Zvonik" u tome pomoći bar nekome, srdačno vas pozdravlja

vaš urednik.

"Pokoju vječni..."

Svake se godine na početku mjeseca studenoga sjećamo i prikazujemo svoje molitve za naše drage pokojnike. Sjećamo se onih kojih više ne možemo susresti na ulici, vidjeti u crkvi, tvornici ili na nekom drugom mjestu. No, jesmo li se pitali gdje su oni? "Na groblju" - najčešće se može čuti kod ljudi.

Naše nas kršćansko vjerovanje za trenutke smrti ne treba previše žalostiti. Čovjek se boji onoga nepoznatoga, neistraženoga! Što je nakon ovozemaljskog života?

Stvorio si nas, Gospodine, za Sebe, za vječnost. Čovjek nije ono biće koje ima svoj početak i kraj - i nema ga više! Imamo svoj početak postojanja, ali nećemo imati kraj. Bilo je vremena kada nas nije bilo, ali neće biti vremena kada nas neće biti! Zašto? Tu se krije zadnja svrha stvaranja! Ti si, Gospodine, iz čiste ljubavi htio stvoriti neko biće (čovjeka) na svoju sliku, sebi slična da bi s njim podijelio svoju slavu, da bi njemu (čovjeku) podario svoju dobrotu. Sve si to učinio bez prisile i nužnosti - potpuno slobodno! Tu slobodu i čovjeku si podario. Ali, za razliku od nas, Tvoja je sloboda, Gospodine, apsolutna. Parafrazirao bih to ovako: "Čovječe, evo ti sloboda djelovanja. Radi što hoćeš, ali ćeš za svaku svoju odluku polagati račun zašto si tako postupio. Odlučujući se za dobro, postignut ćeš i Vječno dobro, a opredjeljujući se za zlo, usmjeravaš se ka vječnoj propasti. Birajući između dobra i zla, dajem ti, čovječe, određeno vrijeme - koliko me volja. Kada god zaželim, pozvat ću te da položiš svoj račun. Tada ću te po pravednosti smjestiti u mjesto koje si slobodnim ponašanjem zaslužio. O tebi, čovječe, ovisi hoćeš li uživati Vječnu radost u zajedništvu sa mnom ili ćeš završiti tamo gdje će biti plač i škrgut zubi. I još samo nešto: ako hoćeš, čovječe, pomoći ću ti da u svom zemaljskom životu uvijek ideš pravim putem!"

Smrt je, dakle, trenutak kada Gospodin poziva čovjeka da položi svoj račun življenja. Ako je čovjek za života dobro živio, nema se što bojati odlaska iz ovozemaljskog života - ta, ide u Vječnu radost! Zbog toga nema razloga za plač. Uopće nije važno koliko će čovjek živjeti ovdje na zemlji. Važno je da dospije u Raj, u zajedništvo sa svojim Bogom.

Pomozi nam, Gospodine, da uvijek idemo linijom Života. Daj da Tebe uvijek slijedimo, Tebe koji si Put, Istina i Život. I još samo nešto: Gospodine, ohrabri nas u trenutku kada se rastajemo od svojim voljenih, dragih i bliskih osoba. Rastanak je težak, ali nas tješi to što je taj rastanak privremen.

Marinko Stantić

Piše: mr. Andrija Kopilović

21. 10. 2001. - 29. nedj. kroz godinu*Izl 17,8-13; 2 Tim 3,14-4,2; Lk 18,1-8***NEPREKIDNA MOLITVA**

Molitva je ponajprije susret. Susret dvije osobe. Susret Boga i čovjeka. Molitva je razgovor u kojem Bog govori čovjeku, a čovjek se ponizno obraća Bogu. Molitva nije Božja potreba, nego je to potreba našega odnosa prema Bogu, jer smo stvoreni iz njega te u dubini svoje duše težimo svom originalu, težimo svome izvorištu, težimo dijalogu s bićem koje nam je Otac. Stoga je molitva čovjekova potreba. Vrlo je bolesno stanje duše kad duša više ne osjeća potrebu obraćanja i molitve Bogu. Molitva je dakle svojevrsni odmor u Božjoj blizini i crpljenje snage iz Božje svemoći za našu nemoć. Današnje prvo čitanje govori o posredničkoj molitvi, a to je vrsta molitve u kojem jedan čovjek posreduje za druge, moli za druge. Sv. Augustin nas uči da je molitva za druge u isto vrijeme najvrednija molitva za nas same, jer dok molimo za druge, činimo i djelo pobožnosti prema Bogu i djelo ljubavi prema bližnjemu. Isus danas u evanđelju govori, također, o ustrajnoj molitvi, koja ne mora biti ustrajna radi toga što bi Bog tobože bio nemilosrdan, nego što ta ustrajna molitva održava našu kondiciju.

28. 10. 2001. - 30. nedj. kroz godinu*Sir 35,12-14.16-18; 2 Tim 4,6-8.16-18; Lk 18,9-14***VAPAJ SIROMAHA**

U svojoj službi Božje riječi Crkva nastavlja razmišljati o molitvi. Pred nama su danas tekstovi koji govore o načinu molitve. Ne o samoj biti, nego o vrlo važnoj dimenziji: KAKO moliti. Knjiga Sirahova ističe kao primjer molitvu siromaha i potlačenoga. On u svojoj molitvi ne optužuje svoje gospodare, ne proklinje svoje siromaštvo, ne žaluje zbog toga što je siročić, nego jednostavno na Boga oslanja baš zato što je siromah, što je potlačen, što je siročić ili udovica. Pred Bogom izliva svoju bol, siguran da mu jedini Bog može pomoći, utješiti ga i biti s njim. Takvo ponizno pouzdanje koje je i predanje Bogu zapravo je najsavršeniji oblik molitve. Onaj koji u svojoj molitvi prigovara, protestira, srdi se..., zapravo blokira svoju molitvu, jer onajprije izriče sud, često nepravedan, a Boga zaziva kao onoga koji bi trebao podržati njegovu pravednost, ili istjerati na čistac njegovo pravo. A zabavlja da je prepuštanje volji Božjoj i poniznost bez optužbe molitva koja prodire do neba. Stoga je osnovni stav u molitvi spoznaja: On je Bog, a ja sam čovjek. To je istina koja oslobađa.

4. 11. 2001. - 31. nedj. kroz godinu*Mudr 11,22-12,3; 2 Sol 1,11-2,2; Lk 19,1-10***BOG IZRAŽAVA SVOJU LJUBAV**

Sav svijet je proizišao iz čina Božje ljubavi. U stvaranju Bog obasiplje svojom svemoću sva stvorenja. Iz Božje ruke nije izišlo ništa loše i ne može izaći ništa loše, te stoga Bog ljubi sva svoja stvorenja. U svemu stvorenome se osjeća ponajprije dah Božje ljubavi, a onda se otkriva ljepota njegove mudrosti i svemoći. Jasno, Bog ljubi najviše one koje je osposobio da ljubavljaju "druguju" s njim. To su anđeli i čovjek. Bog ne može mrziti, jer je to negacija. Ali čovjek, jer je slobodan, može biti u neprijateljskom odnosu s Bogom. To ga udaljuje od Boga, ali Bog ga i tada ljubi. Knjiga mudrosti na vrlo lijep način opisuje Božje milosrđe kao osobit oblik ili način Božje ljubavi. Čak je i Božje kažnjavanje očinsko, nježno i puno ljubavi i s jednom jedinom željom da se grešnik odvrati od svoje zloće i da se pouzda u Gospodina. Vrlo su lijepe slike u ovom odlomku o Bogu koji kroz prste gleda grešniku i o Bogu koji blago kažnjava prestupnike. Budimo vjerni to prihvatiti i ponizno tako vjerovati.

11. 11. 2001. - 32. nedj. kroz godinu*2 Mak 7,1-2.7-14; 2 Sol 2,16-3,5; Lk 20,27-38***VJERA U USKRSNUĆE**

Približavamo se svršetku Crkvene godine. Crkva ulazi u promatranje tzv. Posljednjih stvari: smrt, sud, uskrsnuće. Današnja nedjelja pred nas stavlja kao temu razmišljanja uskrsnuće mrtvih kao jednu od najtemeljnijih vjerskih istina koja izmiče našem iskustvu. Kako je to novozavjetna stvarnost, Stari zavjet je o uskrsnuću mrtvih, pogotovo o uskrsnuću za vječnost, dosta nejasan. Međutim, najmlađa knjiga Staroga zavjeta, Knjiga o Makabejcima je divan izvor starozavjetne vjere u stvarno i vječno uskrsnuće mrtvih. Opis je dramatski. Vjerojatno istinit, ali potresan, pa je korisno vrlo polako čitati svaki pojedini odlomak, jer pred očima majke ubijaju sedmoro njezine djece. Dakle sve. Nagovaraju je da barem najmanjega spasi, ali cijenom otpada od vjere. Svaki od mučenika ispovijeda vjeru u život vječni i zajedništvo mrtvih u Kraljevstvu Božjem. A majka ih potiče da ustraju u vjeri otaca i pod cijenu života, koji je i onako prolazan, kratak spram onoga što ih čeka u vječnom blaženstvu. Stoga je ovo izvješće knjige Makabejaca kao i poruka današnjeg odlomka evanđelja podrška našoj vjeri, koju često ponavljamo i u životu, na sahranama: "Vjerujem u život vječni i uskrsnuće mrtvih!"

ULAGANJE U DIJETE JE NAJBOLJE ULAGANJE

Već dugo časne sestre Kćeri Milosrđa snivaju san da ponovno otvore svoj vrtić, kojega su nekoć i posjedovale, ali zbog ratnih događanja on je morao prije 60 godina biti zatvoren. No, konačno i ostvarenje tog dugo snivanog sna odigralo se 18. rujna 2001. godine upravo u tom samostanu, kada je zvanično otvoren i blagoslovljen dječji vrtić "Marija Petković" - "Sunčica".

Slavlje je najprije započelo u crkvi sv. Roka. Voditeljica programa **prof. Katarina Čeliković** na početku programa pozvala je prisutne da minutnom šutnje i molitvom odaju počast žrtvama terorističkog napada u SAD. Nakon toga slijedio je pozdrav **s. Silvane Milan**, predstojnice samostana Kćeri Milosrđa, koja je u ime sestara svojega reda bila glavni akter u ostvarivanju "divnog sna koji je zahvaljujući mjesnoj samoupravi s tadašnjim gradonačelnikom **Józsefom Kaszom** i predsjednikom Izvršnog odbora SO Subotica **Imreom Kernom**, zatim Katoličkoj službi za pomoć (CRS) i svim drugim dobročiniteljima postao java", kako je i sama naglasila.

Nakon njezina govora i pozdrava gostima je uputio riječi dobrodošlice domaći župnik **preč. Andrija Anišić**, koji je rekao: "Ovaj će dan u povijesti ove župe ostati zapisan zlatnim slovima, jer se na mjestu gdje je prije 60 godina zbog II. svjetskog rata prestao s radom dječji vrtić, otvara novi - veći i ljepši". Njemu inače kao i svima ostalima sestre također mogu zahvaliti što je ova ideja ostvarena, jer ju je on zdušno prihvatio i podržao.

S. Emila Barbarić, provincijalka Družbe KM, u svojem pozdravu i zahvali rekla je među ostalim i sljedeće: "Odgoj i obrazovanje djece, posebno u najranijoj dobi, nenadomjestive su i neprolazne vrijednosti koje se prenose s koljena na koljeno. Odgojem djece izgrađuje se sigurno i sretno društvo. Usvajajući pravi ljudski i kršćanski odgoj, od naše djece razvit će se zdrave obitelji i zdravo društvo. Ovaj prvi vjerski vrtić u SRJ "Marija Petković - Sunčica", koji uključuje poznati program Montessori, opravdan je i u znakovitosti imena kao što bi se morao opravdati rezultatima uspjeha. Veličina plemenitosti ne može se zasjeniti jer ona uvijek nadvisuje sjenu. Sunce se ne može sakriti, jer ako se sakrije na jednoj strani svijeta, otkriva se na drugoj. To je značajka poruke Isusa Krista koja se ne može utopiti u moru stvarnih društvenih i političkih zbivanja. /.../ Neka ta ljubav bude prepoznatljiva ovdje danas i ubuduće. Od svega srca želim i molim Boga da svi oni koji će u ovom vrtiću boraviti, djelovati, doprinositi na bilo koji način budu blagovjesnici radosne poruke evanđelja. Neka s Božjim blagoslovom izgrađuju bolje društvo i jedni drugima čine život ljepšim."

Stručni koordinator ovog projekta **Dujo Runje** istakao je: "Ideja o predškolskoj ustanovi po programu Marije Montessori na našem tlu nastala je u vrijeme kad je sve bilo nevjerojatno. To je bilo vrijeme kad su presahli izvori, kad su se zamrzle rijeke, kad su prestali lijepi snovi. /.../ Baš u vrijeme kad je stalo vrijeme, u inat nevremenu CRS je vidio negdje gore na zvjezdanom nebu ispisanu poruku: ulaganje u dijete je najbolje ulaganje! Od jučer je ovdje počelo oblikovanje čovjeka - ili vajanje. Vjerujemo da će ova iskra koja je upaljena u osvit novoga milenija u našoj "Sunčici" grijati svu djecu ma

Na kraju svi zadovoljni - i donatori i oni koji će boraviti u vrtiću

tko to bio, ma kakvi bili, bez ikakvih ograda, jer sve ostalo je manje ljubav, a više sebi ljublje."

"Meni je drago da smo konačno ostvarili ovu ideju, zbog toga što smo već nekoliko godina to imali u mislima i srcu, rekli smo da je izuzetno značajno za hrvatski živalj da počne odgoj na hrvatskom jeziku. Ako nema mogućnosti u zvaničnim institucijama, onda da se to bar desi u okviru crkve, u okviru jednog ovakvog vrtića. Nadam se da će naša zajednička borba omogućiti da ubrzo krene nastava na hrvatskom jeziku i u školama. Vi ste to zaslužili, najviše su to zaslužila djeca, koja su naša budućnost" rekao je prisutnima **Imre Kern**, u ime Skupštine općine Subotica.

Naravno da bez financijske pomoći realizacija ove tako velike ideje ne bi bila moguća, te je u to ime riječi pozdrava radosti kao sufinancijera ovog vrtića izrazio i **Tom Garofallo**, šef kancelarije CRS-a za Jugoslaviju. On je prije svega zahvalio na izrazima sućuti zbog tragedije u njegovoj zemlji, budući da to njemu osobno puno znači. Potom je izrazio svoju radost što se nakon 50 godina u Jugoslaviji otvara prva katolička predškolska ustanova. Također je zahvalio na suradnji sestrama Kćeri Milosrđa te mjesnoj vlasti.

U ime Generalnog konzulata Republike Hrvatske u Jugoslaviji sa sjedištem u Subotici prisutne je pozdravila **dr. Jasmina Kovačević**, generalna konzulica, izrazivši zadovoljstvo zbog suradnje u svečanom otvaranju dječjeg vrtića, a osobito jer je njezina kćer počela pohađati upravo ovaj vrtić, te je dodala: "Radost s djecom jedan je od zahtjevnijih poslova na duhovnom, ali i na prosvjetiteljskom području." U ime Generalnog konzulata RH u Subotici, predstojnici samostana **s. Silvani** uručeni su darovi za vrtić, te je obećana financijska potpora kako Konzulata, tako i matice domovine "u saniranju gorućih potreba", zaključila je konzulica.

Na kraju ovoga prvog dijela otvaranja vrtića, voditeljica programa pročitala je i brzojav koji je na adresu s. Silvane toga dana stigao, a koji je sadržao među ostalim sljedeće: "Srdačno čestitam Vama, Vašoj zajednici te svima onima koji jesu ili će ubuduće pomoći Vama u radu ove ustanove i želim da možete što ljepše primiti i odgajati naš najmlađi rod. Baš djeca moraju osjetiti da sa strane svih prihvaćena i da se svi mi njima radujemo. Neka bude s Vama i s djecom poseban Božji blagoslov" - a u potpisu stoji - **Stanislav, beogradski nadbiskup**.

Uz već spomenute goste, otvaranju vrtića nazočili su i **dr. Ivan Pénczes**, subotički biskup, **mr. Andrija Kopilović**, predsjednik

Oni su svakodnevno pomagali s. Silvani u uređenju vrtića

slavljajući Katoličkog instituta za kulturu, povijest i duhovnost Ivan Antunović", s. Nelija Pavlović, zamjenica provincijalke Družbe KM, Ana Lacković Fodor, zamjenica načelnika jeverno-bačkog okruga, Grgo Franišković, načelnik društvenih djelatnosti SO Subotica, Marija Biacsi, šefica Odjela za ruštvenu brigu o djeci, Jessica Perl i Iskra Maksimović te drugi članovi obrazovnog tima CRS-a, prof. Mirjana Marković, stručnjak za Montessori program za područje SRJ, članovi generalnog konzulata RH u Subotici, predstavnici hrvatskih institucija i organizacija u Subotici, predstavnici ustanova sličnih ovoootvorenoj - "Naša radost" i "Kolevka" iz Subotice, mnogi dobročinitelji, roditelji i djeca koja su počela pohađati ovaj vrtić te redstavnici medija.

Drugi dio slavlja je potom nastavljen procesijom koja je predvođena Svetim pismom, križem i svijećom sve do samog ulaza u vrtić, gdje su djeca IV. razreda OŠ "Matko Vuković" obučena u anjevačku narodnu nošnju uz pratnju učiteljice Ane Čavrgov i tamburaškog sastava "Biseri" najprije otpjevali pjesmu "Da mi je ti sunce", a potom odigrali splet bunjevačkih igara.

Vrpu je presjekla s. Emila i tako na svečani način otvorila ovaj vrtić u samostanu svojih sestara. Slijedio je blagoslov prorija novog vrtića kojeg je predvodio biskup Péntzes, uz sudjelovanje desetak svećenika. Molitve vjernika predvodile su odgajateljice. Prve odgajateljice u vrtiću su: s. Iva Bagarić, Dijana Hičik, Dajana Šimić, Marina Piuković te Željka Cvijanov.

Nakon blagoslova prisutni su imali prilike razgledati prostorije ove novoootvorene predškolske ustanove. Druženje je nastavljeno na "agapeu" u dvorani župe sv. Roka.

I na kraju što reći? Kad je svaka riječ suvišna... Ostaje nam samo da svojim molitvama i brigom, ali i svojim darovima koliko god to možemo i dalje potpomažemo ovaj novoootvoreni vrtić, jer kako smo to već spomenuli: **ULAGANJE U DIJETE JE NAJVAŽNIJE ULAGANJE!**

Željka Zelić

ŠTO JE CRS?

Katolička služba za pomoć (Catholic Relief Services - CRS) je američka organizacija za razvoj i humanitarnu pomoć osnovana 1943. godine koja danas radi u više od 80 zemalja širom svijeta. Misija CRS-a je ublažavanje ljudske patnje, promoviranje ljudskog dostojanstva i podržavanje razvojnih inicijativa ljudi u svim sredinama bez obzira na njihovu rasu, vjersko opredjeljenje i nacionalnu pripadnost.

CRS/Jugoslavija program je započeo svoj rad 1996. godine u Beogradu i bez prekida ostvaruje se do danas. CRS u Jugoslaviji svoje aktivnosti ostvaruje kroz programe humanitarne pomoći, programe ublažavanja siromaštva, obrazovanje, razvoj mira i pravедnosti i repatriaciju/integraciju.

❖ ❖ ❖ ❖

Na upit kako su nakon nekoliko dana rada zadovoljni adaptacijom djece u vrtiću i uopće radom po Montessori programu, odgovor smo dobili i od samih odgojiteljica djece:

S. Iva Bagarić - Što se tiče adaptacijskog perioda djece u vrtiću mogu samo reći da sam zadovoljna. Uvjeti su maksimalno ispunjeni i to olakšava rad s djecom, jer se na taj način lakše adaptiraju budući da su im ponuđeni razni materijali. Zahvaljujem Bogu što nam je svojom očinskom ljubavlju pomogao da se sve ovo dovrši, kao i svim dobročiniteljima.

Dijana Hičik - Nakon adaptacije koja traje dvije nedjelje, početak ćemo postupno raditi Montessori program. Prvo ćemo dakle raditi na praktičnim aktivnostima koje su djeci najbliže, a onda nastaviti sa senzornim razvojem, razvojem slova, matematike, i na kraju ide kosmički razvoj koji je najširi i najsloženiji. Koliko vidim, djeca su, ali i njihovi roditelji, jako zadovoljni, ali i mi - njihovi odgojitelji.

Dajana Šimić - Moja su se očekivanja ispunila. Jako mi se dopada što je ovdje jedna obiteljska atmosfera. Što se tiče programa i jednoga dana koje dijete provodi u vrtiću on izgleda ovako: po dolasku u vrtić djeca se igraju za stolićima, zatim je doručak, potom Montessori program koji vodimo Dijana i ja (s obzirom da Marina P. i s. Iva još nisu završile seminar, kao i studentica Željka C. koja trenutno samo volontira u vrtiću), a nakon toga slijedi ručak. Poslije ručka neka djeca idu na spavanje, a neka su s drugom odgajateljicom. Najbolji rad s Montessori programom je baš taj period od ujutro do ručka.

Željka Cvijanov - Budući da sam ja samo volonter, zadovoljna sam s odnosom djece i odgajatelja. Za početak imamo malo djece (25), no već sljedećeg tjedna će nas ovdje biti 46-oro. Postepeno ih uključujemo da bi se djeca lakše adaptirala, tj. da bi se ona lakše prilagodila nama, ali i mi njima.

❖ ❖ ❖ ❖

Naravno da bez djece rad vrtića ne bi imao osnove, te smo i njih upitali kako im je u vrtiću, kako su zadovoljni svojim odgojiteljicama i samim radom, a dobili smo sljedeće odgovore:

Ivana - Sviđa mi se u vrtiću, lijepo mi je. Vaspitačice rade lijepo s nama. I drugovi i drugarice mi se isto sviđaju.

Valentina - I meni se isto sviđa kao i Ivani. Ja volim stalno da se igram. Igramo se s igračkama. I stalno moramo da ručkamo!

Martina - Meni se jako sviđa. I vaspitačice! Najviše se družim s Petrom. Mi zajedno crtamo kuću, a cvijeće ne znamo da crtamo.

Petra - Ja znam da crtam cvijeće. Dobro mi je u vrtiću. Imam puno drugova, i pomažemo jedni drugima kad crtamo.

Marija - Sviđa mi se u vrtiću. Ne fale mi mama i tata kad dođem ujutro. Mi se stalno igramo....

TRIBINE O BIBLIJI U SV. JURJU

Nakon ljetnjeg odmora i predaha ponovno je započelo okupljanje na župnim tribinama odraslih. Posjetitelji tribine su izrazili želju da bi htjeli bolje upoznati Bibliju. Zato smo pozvali **mr. Andriju Kopilovića** koji se rado odazvao i izrazio spremnost da u nizu tribina obradi teme koje slušatelji odaberu. Tako je u mjesecu rujnu, na prvom u nizu susreta, govorio općenito o Bibliji i odškrinuo vrata poruke koju nam Knjiga donosi. Pozvao je prisutne da predlože teme.

Na sljedećoj tribini 12. listopada obrađena je tema "Biblija u mojim rukama - poznata nepoznanica". Mr. Kopilović je oduševljeno govorio o nastanku Petoknjižja i o poruci prvih pet knjiga Biblije. Tema je vrlo korisna i zanimljiva što dokazuje i veći broj prisutnih na tribini.

Sljedeća tribina će se održati **9. 11. (drugi petak u mjesecu) u 20 sati u vjeronaučnoj dvorani**, a tema će biti: **Nastanak povijesnih, proročkih i mudrosnih knjiga u Bibliji**. Pozivamo sve zainteresirane na ove tribine, kao i na razgovor i druženje nakon tribine. (B. R.)

MOLBENICA KRALJICI KRUNICE

Dominikanski red s posebnom pobožnošću zaziva i časti Kraljicu svete krunice, te njeguje i promiče molitvu krunice kroz povijest a i danas. Na dane 8. svibnja i u prvu nedjelju mjeseca listopada moli se javno i zajednički molitva u čast Gospe od Ružarija nazvana Molbenica. U župi sv. Jurja postoje dva krunicarska društva. Jedno čine mladi, a drugo stariji župljani. Na blagdan Kraljice svete krunice, koji se slavi 7. listopada, a ove godine je pao baš u nedjelju, okupili su se članovi krunicarskih društava u kapelici sestara dominikanki, te točno u podne molili Molbenicu. Preporučili su Gospi, koja je toliko puta po molitvi krunice pritekla u pomoć kršćanskom narodu, sve nevolje i potrebe svijeta, Crkve, a i svoje osobne. Mnogima se svidjela ova molitva, te su je uzeli sa sobom da u svojoj osobnoj pobožnosti zazivaju Marijinu pomoć. (B. R.)

HRVATSKI DAN U KALOČI

Po drugi put je svečano obilježen "Hrvatski dan" u Kaloči u subotu 18. kolovoza ove godine.

Vjernici Hrvati okupili su se, iako u manjem broju nego prošle godine, ispred katedrale u Kaloči gdje je priređen kulturno-umjetnički program. Prvi je nastupio dječji folklorni ansambl iz Bačina, zatim tamburaši iz Bačalmaša sa svojim gostima iz **Đurđina** pod ravnanjem **Nele Skenderović** iz Subotice. U ovom programu nastupio je i pjevački zbor iz Dušnoka te plesna grupa "Bajska čitaonica".

Nakon programa uslijedila je sv. misa u katedrali. Pozdrav je prisutnima uputio nadbiskup **dr. Babel Bolázs**, a sv. misu je predvodio **Imre Poljak**, župnik u Herceg Santovu. Na sv. misi je pjevao zbor također iz Herceg Santova. Na kraju mise ponovno je zapjevao zbor iz Dušnoka otpjevavši nekoliko pjesama.

Vjernici su se okupili i kod spomen-ploče biskupu Ivanu Antunoviću koju su postavili njemu u čast bački Hrvati 8. 05. 2001. godine.

Na malom agapeu u župi u Bačinu bio je prisutan i **Zvonimir Marić**, konzul iz Pečuha.

Snežana Dulić

NOVI KRIŽ NA ĐURĐINU

U predvečerje blagdana Uzvišenja sv. Križa na imanju braće **Stipić (Švabovi): Željka, Ivana** i supruge mu **Amalije**, blagoslovljen je novi križ. Ova obitelj je novo **RASPELO** posvetila nevinim žrtvama nemirnih vremena od 1945. do 2000. godine.

Križ je blagoslovio **Marijan Đukić**, župnik iz Davora kod Nove Gradiške a nekadašnji đurđinski župnik, i **Slavko Večerin**, bajmočki župnik, uz nazočnost preko stotinu vjernika.

Vjera je naš narod stoljećima obogaćivala na ovim plodnim ravnicama. A križ na njivama bio je mjesto susreta s Gospodinom, ali i mjesto duhovnog odmora. Naš je narod rado "išo pod križ" i ponav-

ljao često: "Klanjamo Ti se Kriste i blagoslivljamo te, jer si po svojoj svetom križu sav svijet otkupio." Nadamo se da će ovaj križ pridonijeti rastu u vjeri svima koji pred njim budu šešir skidali i koji s ondje budu molili, tako da Krist i u budućnosti bude našem narod svjetlo, snaga i radost...

Na kraju blagoslova, domaćini su zahvalili svima koji su pomogli u izradi i podizanju novog Raspela te pozvali sve prisutne na gozbu u svoj salaš.

S. B. Marija

KATEDRALNI ZBOR PROSLAVIO IMENDAN SVOJE RAVNATELJICE

U subotu, 8. rujna 2001. godine samostan časnih sestara Naše Gospe bio je ispunjen pjesmom i veseljem. Svake godine na taj dan slavimo imendan naše drage dirigentice i voditeljice katedralnog zbora "**Albe Vidaković**", **s. Mirjam Pandžić**. Ove godine smo zajedno proslavili i 35. obljetnicu njezine kantorske službe.

Na ovom prijateljskom susretu okupili su se mladi i stari članovi Zbora kako bismo zahvalili s. Mirjam na svojoj žrtvi i ljubavi kojom nas okuplja već dugi niz godina.

Okrijepljeni "lipom pismom" i finom zakuskom, poželjeli smo našoj slavljenoj da još dugo s nama poživi, služeći velikodušno Bogu i našem narodu.

Marga Buljovčić

BISKUP GAŠPAROVIĆ U BAČKOM BREGU

U nedjelju, 30. rujna u Bačkom Bregu, u prepunoj crkvi vjerno je svečano proslavljeno blagdan sv. Mihaela arkandela, zaštitnika župe. Misu je predvodio pomoćni biskup đakovački i srijemski, odnosno vikar za Srijem **mons. Đuro Gašparović**. Na misi su djelovali u šokačkim narodnim nošnjama i gosti iz Sonthe i Bačke Monoštora te **mr. Bela Tonković**, potpredsjednik Skupštine općine Subotica sa suprugom. Šarenilu i sjaju crkve doprinijeli su i dječji

mladi, članovi domaćeg KPD "Silvije Strahimir Kranjčević" u svojim prelijepim nošnjama.

Na početku sv. mise, biskup Đuro Gašparović je zahvalio župniku na pozivu da predvodi euharistijsko slavlje te je potakao i zamolio mlade da čuvaju i sačuvaju svoje narodno blago. U svojoj "prodići" biskup je protumačio ulogu arkandela u povijesti spasenja i naglasio da će nam arkandeo Mihael, ako ga zamolimo, pomoći da očuvamo svoju vjeru i svoj nacionalni identitet.

Na kraju sv. mise župnik **Davor Kovačević** zahvalio je biskupu, svim gostima i nazočnima što su sudjelovali u proslavi ovogodišnjeg proštenja. Poslije sv. mise ispred crkve završili su "Bereški tamburaši", zaigralo se kolo i zapjevali bećarci. Nakon kratkog veselja svi su zadovoljni i veseli pošli svojim kućama na "užinu".

Zlatko Gorjanac

PROSLAVA BLAŽENE DJEVICE MARIJE POSREDNICE MILOSTI U LEMEŠU

U organizaciji Mjesne župne crkve Rođenja Blažene Djevice Marije i Hrvatskog kulturnog društva "Knezi Stipan Šimeta" ove godine je na posebno svečan način obilježena BDM Posrednica Milosti ili, kako to Lemešani najradije kažu, Gospa od Milosrđa. Kapela je izgrađena 1928. godine i njenu posvetu je izvršio mons. Lajčo Budanović osobno a bila je svetište u koje su godinama dolazili Hrvati iz okolnih krajeva nakon što se zbog nemogućnosti prelaska granice prestalo hodočastiti u Lurd. Dugo godina nakon II. svjetskog rata ovaj običaj je zanemaren i sama kapela je bila prepuštena zubu vremena i vandalizmu, sve dok prije par godina mjesni župnik velečasni **Antal Egedi** nije obnovio ovaj lijep običaj i ponovno okupio kršćane oko još jednog Gospinog svetišta o čemu je na stranicama *Zvonika* već bilo riječi. Lemeška župna crkva je zajedno sa HKUD "Knezi Stipan Šimeta" odlučila iduće godine svečano proslaviti 250 godina od kako postoji organiziran kršćanski život u mjestu. Stoga se na osobito svečani način priređuju manifestacije različitog kulturnog karaktera koje vode ka centralnoj manifestaciji koja će biti upriličena iduće godine. Prva od takvih manifestacija je bila i Proslava Gospe od Milosrđa. Proslava je počela 4. kolovoza u 10 sati svečanom svetom misom koju su predvodili velečasni **Antal Egedi**, lamačin, i velečasni **Davor Kovačević**, župnik iz Bačkog Brega.

Svečana sveta misa služena je po prvi puta za novim oltarom koji je poklon župnika Davora Kovačevića i njegovih župljana. U večernjim satima priređen je bogat kulturno-umjetnički program u kome su uz društvo domaćina

astupili i članovi Kulturno-prosvjetnog društva "Silvije Strahimir Kranjčević" iz Bačkog Brega koji su izveli dio iz svog bogatog programa. Program kroz koji su nas vodili **Marija Vaslović** i **Janda Kornel** trajao je do kasno uveče uz muziku tamburaškog sastava Društva domaćina i "Bereških tamburaša". "Ovo nije prva suradnja među župe, odnosno župnika velečasnog Egedija i ne tako davno formiranog Hrvatskog kulturnog društva u mjestu, i veoma sam zadovoljan što je konačno formirano Društvo u kome su se okupili ljudi kojima je na prvom mjestu stalo do Crkve i zajedništva i koji svoje programe prilagođuju i stvaraju prema potrebama naše Crkve s bogatim kulturnim sadržajem", rekao je gospodin **Karolj Nemešhalmi**, predsjednik Crkvenog odbora. /A. Č./

MALA GOSPA - LEMEŠKO PROŠTENJE

Svečano je bilo u Lemešu i na blagdan Male Gospe 8. rujna na koncelebriranoj svetoj misi koju je predvodio velečasni **Antal Egedi** pred prepunom Crkvom koju je posebno lijepo okitila za tu priliku **Julija Balaž**, koja to inače već godinama običava raditi. Ovogodišnje proštenje uz misno slavlje uveličano je još jednim kulturnim događajem koji je priređen u organizaciji HKUD "Knezi Stipan Šimeta" postavkom izložbe radova u slami slamarske sekcije HKPD "Matija Gubec" iz Tavankuta. Lemešani su imali prilike uživati u prekrasnim djelima vještih ruku i druženju s umjetnicama plemenitog srca. Gosti ne samo da su priredili jedinstven događaj našim mještanima nego su u goste došli punog srca a u znak podrške novoformiranom Društvu darovali su predivnu sliku rađenu u tehnici slame. /A. Č./

KOD RADOSNE GOSPE U BAČU

U nedjelju, 7. listopada, vjernici Hrvati Subotičke biskupije okupili su se u bačkom franjevačkom samostanu oko milosnog lika Gospe Radosne. Osim vjernika iz Bača i okolnih mjesta, Gospi Radosnoj hodočastili su i vjernici iz Subotice, Sombora, Bačkog Monoštora i Starog Žednika.

Ovogodišnja proslava Radosne Gospe započela je pokorničkom bogoslužjem, koje je predvodio mons. **Bela Stantić**. Slijedila je sv. misa koju je predvodio **Jakob Pfeifer**, podunavski arhiepiskop i župnik iz Odžaka i Apatina. On je održao i prigodnu propovijed. S njim je suslavilo desetak svećenika i redovnika koji su došli sa svojim vjernicima. Na misi je pjevao katedralni zbor "Albe Vidaković" iz Subotice, pod ravnanjem s. **Mirjam Pandžić**. (Zv)

STARI ŽEDNIK MJESEC DANA S NOVIM ŽUPNIKOM

S puno strepnji i nestrpljenja očekivali smo obećani nam 2. rujna. Bio je to dan određen za dolazak novog nam župnika, vlč. **Željka Šipeka**. Svanulo je i to jutro. Nedjelja - dan Gospodnji kada se u našoj crkvi okuplja lijepi broj vjernika. Crkva je bila svečano okićena. Mladi su uz pomoć s. **Mirjam** uvježbali sviranje i pjevanje. Dekan **Julije Bašić**, umirovljeni svećenik **Antun Gabrić** i ministranti na simboličan način i svečano su uveli vlč. **Željka** u crkvu. Novog župnika u ime Pastoralnog vijeća i vjernika pozdravila je **Jacinta Dulić**, načelnica. Ona je međuostalim rekla: "Danas ste tu, u Žedniku, na oltaru crkve sv. Marka koja ovdje ponosno stoji već 90 godina. Došli ste nam iako znate da put kojim trebate ići nije posut cvijećem. Njiva Gospodnja koja Vas čeka nije bez korova. Vi ste se ipak odazvali i došli željni žetve na ovoj njivi. Čekali smo Vas i puno se molili. Danas nam je želja ispunjena i srca nam pjevaju u grudima... Želja nam je da ovaj sretan dan slavi čitavo selo, da Vam svaki čovjek uputi pogled i riječ dobrodošlice i ohrabrenja. Neka Vas prati dobar Bog..."

Na mađarskom jeziku novog župnika u ime Pastoralnog vijeća pozdravila je **Valeria Dózsai**. Župnika je također pozdravila i **Ljubića Fabijan** u ime Mjesne zajednice, budući da je posljednjih godina ostvarena lijepa suradnja župe i Mjesne zajednice "Stari Žednik". Ona je izrazila nadu da će se ta suradnja nastaviti i biti još plodnija.

Jasmina Vojnić Tunić i **Darko Fabijan**, obučeni u bunjevačku narodnu nošnju, predali su, u ime mladih, vlč. **Željku** cvijeće.

Od đakona **Františka Gašparovskog** koji je ovoga ljeta "čuvao" našu župu i vršio sve što đakon može, oprostio se sjemenitarac **Marijan Ostrogonac**. On je, uz riječi zahvale, Františku predao sliku na koju su se potpisali vjernici ove župe, a prije svega mladi.

U svom "nastupnom govoru" novi župnik, vidno uzbuđen, rekao je kako povjerenu mu župu nije primio s ushićenjem nego sa strepnjom, jer se uglavnom govorilo da je ovo "uspavana" župa. No, "ovaj dan, doček i ova sv. misa su to demantirali", naglasio je župnik.

Poslije sv. mise okupili smo se svi u župi na skromnu zakusku i druženje.

Proteklih mjesec dana s novim župnikom doživjeli smo puno

i dok u njoj bude vjernika bit će i nje. Crkva je prostor u kojem se zajednica okuplja i moli zajedničkog Oca za svoje i tuđe potrebe. Prostor u kojem se vjernik može osjećati slobodnim i prihvaćenim, upravo onakvim kakav jest. Prostor u kojem boravi živi Bog... No, večeras želim zastati zajedno s vama na jednoj činjenici, na činjenici da ima puno onih koji su se udaljili od Crkve kao i onih koji lutaju i nemaju svoju zajednicu, svoju crkvu. Zato nam Isus danas svima upućuje svoju riječ: Idite po svem svijetu i propovijedajte Radosnu vijest svakom čovjeku! To nas podsjeća da je temeljno poslanje Crkve - misijsko poslanje. Svakom se dakle stvorenju mora navijestiti radosna vijest spasenja. I ne moramo danas ići na neki drugi kontinent navješćivati riječ Božju, jer to možemo činiti i u ovom gradu..."

Sutradan je katedrala slavila svoju zaštitnicu i zaštitnicu grada, sv. Tereziju Avilsku. Svečanu sv. misu proštenja predvodio je katedralni župnik **mons. Stjepan Beretić** u zajedništvu sa župnicima grada i okolice, kao i sa subotičkim franjevcima. Prigodnu propovijed na hrvatskom i mađarskom jeziku održao je župnik subotičke župe Rođenja Blažene Djevice Marije **Károly Szungyi**. On je ukazujući na primjer sv. Terezije govorio o općem pozivu na svetost.

Na oba ova slavlja pjevali su združeni katedralni zborovi "Albe Vidaković" i "Sveta Terezija".

Na ovim slavljinama sudjelovao je i predsjednik Izvršnog vijeća subotičke općine **Imre Kern** sa suprugom, a na blagdan proštenja pridružio im se i potpredsjednik grada **mr. Bela Tonković**. (A. A.)

S. SILVANI MILAN UMJESTO OPROŠTAJA

Župljani župe sv. Roka u Subotici oprostili su se od svoje ljugodišnje katehistice i predstojnice samostana Kćeri Milosrđa na sv. misi 23. rujna. Uspomena na dvanaestogodišnji plodonosan život bit će slika u tehnici slame koju je izradila **Jozefina Skenderović**. Na slici je na simboličan način rečeno HVALA - ispod tornja crkve sv. Roka Bunjevka u šlingu drži buket ruža uz pergament na kojem piše HVALA. Poklone su joj predala i djeca i mladi, a sve ostalo je kazano govoru.

Draga s. Silvana!

Znali smo već duže vrijeme da su Vaši poglavari zaključili da ste negdje drugdje potrebni i da ćete uskoro otići iz naše sredine. Ali, ako to biva, malo smo na to zaboravili jer smo zajedno s Vama živjeli kraj velike ideje i velike poslove. Rekli ste nedavno da ne možete oproštaje i da biste najradije tiho otišli jer je to lakše. A, evo, sada imamo priliku da Vam nakon dvanaestogodišnjeg zajedničkog rada na njivi Gospodnjoj iskažemo posebnu hvalu za ono što ste nama značili i što ste predstavljali.

Željeli bismo da naša HVALA bude i POHVALA jer je svaki rad blagoslovljen i zapažen, iako je bilo i onih skrovitih koje znaju sobe iz Vaše blizine.

Hvala ponajprije što ste nam djecu na divan, topao način približavali Bogu, što ste ih kroz pjesmu i nastupe na "Zlatnoj harfi" učili snjetnosti, prijateljstvu, slavljenju Boga. Hvala za prekrasno urešene i ukrašene oltare, napose za blagdan sv. Josipa, sv. Roka, za klanjanja, svjenčanja, Prve pričesti, Dužijancu...

Hoće li biti dovoljno HVALA što ste nam pokazali kako može divan biti bunjevački običaj? Sačuvali ste nam "kraljice", vodili ste djevojke u bjelini na Brašančevo u gradu a pamtimo i naše župne procesije, brinuli ste o Dužijanci sudjelujući u radu Organizacijskog odbora, nije bilo "Prela" na kojem niste bili...

Mladi su Vaša posebna briga i ljubav - otvorili ste im vrata samostana za svaku duhovnu obnovu, molitvenoj zajednici "Betlehem", članovima Mladeži euharistijskog pokreta... Topla i prijateljska riječ bila je svakom upućena i svi su znali tko će ih saslušati i utješiti.

Znamo da nije bilo lako voditi pjevački zbor ali se uvijek našlo dovoljno snage i ljubavi da se u toku godine nastupi na zajedničkom koncertu subotičkih zborova, a naš je zbor pod Vašim vodstvom bio i u Nišu, Baču, Somboru. Pjevačima je Vaše oduševljeno lice bilo pravi poticaj za radosno slavljenje Boga.

Članovi Pastoralnog vijeća bili su Vaši vjerni suradnici i na župi i u samostanu. Nije bilo ni jednog posla a da se nismo uz župnika i s Vama dogovarali i zajedno uradili velike poslove od kojih je sigurno najveći i najznačajniji ovaj zadnji - adaptacija prostorija za dječji vrtić "Sunčica". S Vama smo proslavili i 100. obljetnicu crkve, jubileje samostana i Vaše Družbe Kćeri Milosrđa, Rajičeve dane... Zajedno smo planirali svečane akademije i priredbe, ali nije Vam bilo strano ni posluživanje gostiju, kuhanje, spremanje. Uvijek smo znali da ćete priskočiti u pomoć u svim događanjima ma kakav posao bio u pitanju.

Priredbe za Materice i Božić okupljale su mnogobrojnu djecu koja su po prvi put u životu javno zapjevala ili su postali glumci. Tako ste im dali podršku koju nisu nigdje mogli dobiti. A roditelji su uživali u velikim blagdanima u kojima su njihova djeca bila radosna i u prvom redu.

Teško bi bilo sve nabrojati, ali je važno da je naša s. Silvana bila uključena u život ove župe i našega grada, da je surađivala s "velikim" ljudima iz crkvenog, političkog, kulturnog života, ali nikada nije okrenula glavu od "običnog" čovjeka.

Vi ste za nas, s. Silvana, moderna časna sestra koja plijeni jednostavnošću, otvorenosću za druge, sestra koja nikada neće biti samo gost već uvijek dragi i dobrodošao prijatelj. Stavite u svoje molitve ovu našu župu s kojom ste imali puno lijepih trenutaka i koja želi i dalje biti Vaša.

Hvala na ljubavi s kojom ste nas susretali!

*Pastoralno vijeće, Pjevački zbor
i župljani župe sv. Roka u Subotici*

PROŠTENJE ŽALOSNE GOSPE U SUBOTICI

Ovogodišnje proštenje Žalosne Gospe, umjesto na Kalvariji, zbog kiše, održano je u župnoj crkvi Isusova Uskrsnuća. Svečanu sv. misu proštenja predvodio je bikovački župnik i dekan **Julije Bašić** u zajedništvu s domaćim župnikom **mons. Belom Stantićem**, o. **Amatom Lotspeichom** te s još nekolicinom subotičkih župnika. Prigodne propovijedi održali su župnik Julije na hrvatskom a o. Amat na mađarskom jeziku.

Na misi je pjevao župni zbor, a prije i poslije mise bilo je klanjanje koje su nazočni vjernici prikazali kao zadovoljstinu za grijehe pslovke. /Zv/

PROŠTENJE NA ŠIŠTAKU

Na salašu obitelji Ivković, kod križa, i ove godine je svečano proslavljen blagdan sv. Male Terezije, zaštitnice ovog dijela subotičke župe Marije Majke Crkve. Svečanu sv. misu na otvorenom predvodio je katedralni župnik i biskupski vikar mons. Stjepan Beretić u nazočnosti nekoliko stotina vjernika. /Zv/

BLAGOSLOVLJEN STOGODIŠNJI KRIŽ NA KELEBIJI

U nedjelju, 23. rujna kraj kelebijskog puta (prijeko do benzinske pumpe) svečano je blagoslovljen obnovljeni križ u povodu 100. obljetnice njegovog prvog postavljanja. Križ su blagoslovili, u ekumenskom slavlju, Antal Sörös, župnik na Kelebiji, uz sudjelovanje Károlya Szungvija, župnika župe "Sv. Marija", i mons. Koncz Istvána, direktora biskupske kancelarije te reformatskog biskupa iz Erdelya (Rumunjska) Kalmana Csiha i novopostavljene pastorice

reformatske Crkve u Subotici Katalin Rétti. (Ona je dosad vršila samo službu duhovnika ove zajednice). Ovom svečanom i radosnom događaju prisustvovalo je preko stotinu vjernika i prijatelji obitelji Horak.

Natpis na križu govori da je križ Bogu na slavu podigao GÖNCZŐ JÓZSEF sa suprugom 1901, a ovaj novi križ postavio je GÖNCZŐ MENYHÉRT s obitelji 1927. godine. Križ koji je podigao Gönczö József, obnovio je i postavio o njegovoj 100. obljetnici HORAK MIKLOS s obitelji. /A. A./

PROŠTENJE NA LJUTOVU

U nedjelju 16. rujna svečanom koncelebriranom misom u 11 sati u centru Ljutova ispred križa proslavljeno je proštenje. Misno slavlje predvodio je bikovački župnik i dekan Julije Bašić. Uz njega je bio mjesni župnik Franjo Ivanković. U nadahnutoj propovijedi predvoditelj misnog slavlja je pokušao podsjetiti sebe i sve okupljene vjernike na smisao Isusova križa i naših križeva. Naši križevi imaju smisla ako ih nosimo zajedno sa Isusom koji je jedini naš Spasitelj.

Na koncu sv. mise župnik je zahvalio svima okupljenima i dragom Bogu koji je toga prijepodneva na čudesan način rastjerao

kišne oblake te sve okupljene iznenadio divnim toplim i sunčanim vremenom. Župnik je ujedno podsjetio sve okupljene da je pod sv. misom posebno molio za nedavno preminulog prof. Ivana Petrekanića koji je u nekoliko posljednjih godina uložio silan trud na zaštitu i spašavanju križeva u našim krajevima.

Valja primijetiti da se nekoliko posljednjih godina broj okupljenih vjernika na proštenju u Ljutovu stalno povećava. /I. F. /

Tavankut

VEČER HRVATSKE BAŠTINE

U organizaciji HKPD "Matija Gubec" u Tavankutu je u nedjelju 7. listopada 2001. godine održana manifestacija pod nazivom "Večer hrvatske baštine".

Program je započeo u 17 sati svečanim mimohodom ulicama Tavankuta, a u 18 sati je nastavljen glazbeno-plesnim predstavljanjem sudionika ove manifestacije. U nedjelju je u župi Srca Isusova održana sv. misa na kojoj su sudjelovali u svečanim nošnjama i članovi KUD-a "Repušnica".

Među sudionicima ove manifestacije, svoje umijeće su prikazali: HKC "Srijem" Golubnici, KUDH "Bodrog" Bački Monoštor, HKC "Bunjevačko kolo" Subotica, OKUD "Ivo Lola Ribar" Sonta, HKC "Srijem" Srijemska Mitrovica, HKUD "Vladimir Nazor" Sombor, KPD "Silvije S. Kranjčević" Bački Breg, a bili su prisutni i predstavnici HKUD "Stipan Knezi Šimeta" iz Svetozara Miletića te gosti iz Hrvatske zemaljske samouprave iz Kačmara. Počasni gost iz R. Hrvatske bio je KUD "Repušnica" pokraj Kutine s prekrasnom moslavačkom nošnjom i igrom.

Pokrovitelji ove izuzetne manifestacije bili su Veleposlanstvo R. Hrvatske iz Beograda, Generalni konzulat RH u Subotici, Savezno ministarstvo za kulturu, Ministarstvo kulture R. Srbije, Pokrajinski sekretarijat za manjinska pitanja iz Novog Sada. I predstavnici uvaženih pokrovitelja počastili su sudionike ove manifestacije svojim prisustvom: Ivan Bandić, savjetnik hrvatskog Veleposlanstva, dr. Jasmina Kovačević, generalna konzulica Gen. konzulata R. Hrvatske u Subotici, dr. Tamás Korhec, pokrajinski sekretar za manjinska pitanja, mr. Bela Tonković, potpredsjednik SO Subotica te Grgo Francišковиć, načelnik općinskog Odjela za društvene djelatnosti.

Želja je organizatora da ovo bude začetak tradicionalnog susretanja kulture Hrvata Jugoslavije.

Ladislav Suknović

ODRŽAN TJEDAN HRVATA U ZAGREBU

INTEGRACIJA U MATIČNU KULTURU

Pod visokim pokroviteljstvom predsjednika Republike Hrvatske **Stjepana Mesića** u Zagrebu je od 24. do 30. rujna održan Tjedan hrvatskih manjina koji je organizirala Hrvatska matrica iseljenika. Kako je to naglasio voditelj Odjela za hrvatske manjine Hrvatske matrice iseljenika **Hrvoje Salopek** u predgovoru prigodnog kataloga, osnovna nakana ovakvog susreta autohtonih Hrvata je "jačanje veza naših sunarodnjaka sa starijom im domovinom Hrvatskom".

Hrvatske autohtone manjinske zajednice nalazimo u Italiji, Austriji, Češkoj, Slovačkoj, Mađarskoj, SR Jugoslaviji i Rumunjskoj, a njihov ukupni broj procjenjuje se na više od 300.000. To su zapravo potomci davnih hrvatskih iseljenika koji su, uglavnom, tijekom turskih ratova naseljavali nabrojane države.

Na Tjednu su se predstavili moravski Hrvati izložbom "Fotografijom protiv zaborava" te tribinom "Moravski Hrvati - dragom nekadašnje hrvatske zajednice u južnoj Moravskoj".

Na okruglom stolu "Suvremena književnost hrvatskih manjina" u srijedu 26. 9. sudjelovali su **prof. Nikola Benčić**, **Petar Tyran** (Austrija), **Antonio Sammartino** (Italija), **mr. Stjepan Blažetin**, **mr. Mijo Karagić** (Mađarska), **Lazar Berković**, **mr. Josip Buljovčić**, **Milovan Miković** i **Tomislav Žigmanov** (SRJ). Sudionici ovog okruglog stola razgovarali su o položaju književnosti Hrvata u dijaspori upozoravajući na ozbiljan nedostatak istraživanja književnosti manjina, književnih časopisa te na potrebu da se hrvatski pristupi prevođenju književnih djela kako nitko ne bi bio zaobiđen.

- Treba valorizirati i one književne vrijednosti koje nisu pisane hrvatskim književnim jezikom te revidirati stav prema stvaralaštvu na dijalektu. Potrebno je izmijeniti restriktivne kriterije i pojačati integriranost Hrvata u dijaspori u matičnu književnost - kazao **mr. Josip Buljovčić**.

O ozbiljnosti teme svjedoči i izlaganje **Milovana Mikovića** koji potvrđuje raniji stav:

- Ukoliko doista želimo opstati moramo konačno povesti računa o vrijednostima na koji se način uspostavljaju vrednote nacionalne kulture i u manjinskim uvjetima, a kada je riječ o autohtono/perifernoj književnosti uz estetske i estetske vrednote moraju se,

Naco Zelić, Katarina Čeliković, mr. Andrija Kopilović, Alojzije Stantić, dr. Milana Černelić

mного više nego do sada, valorizirati navlastita jezična rješenja, pri čemu osobito mislim na uporabu dijalekatskog idiomata u književnom djelu.

Miković nadalje upozorava da se položaj manjinske književnosti ne može izmijeniti "bez žestoke konfrontacije s cjelokupnom političkom infrastrukturom bačkih Hrvata, od Subotice do Zagreba" te da je "Sukob neizbježan i zbog toga što je bez izučavanja nacionalnog jezika svaka književnost osuđena na opstanak u zrakovom prostoru" i zaključuje:

- Srećom, sada već sve više intelektualaca pa i dio stvaralaca uviđa da se u kulturi, književnosti i umjetnosti ne može računati na pojavu novuma bez osobne spremnosti na rizik zauzimanja kritičkog stava prema svemu što vuče u prošlost i besmislen pokušaj njenog naknadnog preuređenja.

U četvrtak 27. 09. predstavljena je knjiga **Alojzija Stantića "Kruv naš svagdanji"** i na taj način bunjevačka je tradicija ušla u kontekst hrvatske kulturne povijesti. O knjizi su govorili **prof. dr. Milana Černelić** iz Zagreba te **Subotičani Lazo Vojnić Hajduk**, **mr. Josip Buljovčić**, **mr. Andrija Kopilović**, **Katarina Čeliković** te autor **Alojzije Stantić**. Knjiga je ovom promocijom u Zagrebu pokazala da se dugogodišnji rad na prikupljanju narodne baštine valorizirao i u matičnoj zemlji pa će to, nadamo se, biti pravi podstrek za daljnja slična istraživanja. Alojzije Stantić je u završnoj riječi i konkretno pokazao jedno od svojih "otkrića" - lanac (kojim se nekada mjerila zemlja) i oduševio publiku u dvorani. Moderator ove večeri **Naco Zelić** pozvao je na kraju prisutne da kušaju "somun kruva i kolač" koji su bili izloženi, a svojim prisustvom počastio je ovaj skup i **Ivan Bandić**, savjetnik Veleposlanstva R.

Hrvatske u Beogradu.

Kako je to svake godine uobičajeno, na Tjednu se mogla kušati i domaća kuhinja, ovaj put moliško-hrvatska, ali nije nedostajalo ni glazbenih događaja. Tako je Župni pjevački zbor "Sv. Matej" iz Dobrote (Boka Kotorska) održao koncert u crkvi sv. Katarine, a nastupom folklornih ansambala na Trgu bana Jelačića predstavile su se manjine u pjesmi i plesu gdje je nastupio i ansambl HKC "Bunjevačko kolo".

Tjedan hrvatskih manjina završio je u zagrebačkoj katedrali svečanom sv. misom koju je predvodio **mons. Vladimir Stanković**, generalni vikar zagrebačke nadbiskupije, uz sudjelovanje subotičkih hodočasnika koji su doputovali autobusima iz nacionalnog marijanskog svetišta Marije Bistrice.

Katarina Čeliković

**HRVATSKO AKADEMSKO DRUŠTVO
PLANIRA OKRUGLI STOL**

HRVATSKE DOPUNSKE ŠKOLE

Odbor za izradu plana i programa hrvatskih dopunskih škola na čelu s **mr. Josipom Buljovčićem**, pripremajući aneks programa hrvatskog jezika i kulture za hrvatske dopunske osnovne škole u SR Jugoslaviji te nastavnog programa hrvatskog jezika i hrvatske povijesti za hrvatske dopunske gimnazije i druge srednje škole u SR Jugoslaviji, zaključio je da je potrebno u doradu programa uključiti širi krug stručnjaka. U najskorije vrijeme planira se održavanje okruglog stola na kojem će se detaljnije promotriti specifičnosti izvođenja dopunske nastave u našoj sredini a o datumu će javnost biti obaviještena preko sredstava javnog priopćavanja. U radu ovog odbora sudjelovali su **mr. Josip Ivanović**, **Katarina Čeliković**, **Olga Šram**, **Dujo Runje** i **Grgo Franciškić**.

Na ovom sastanku urađena je analiza prošlogodišnjeg tečaja hrvatskog jezika koji će se i ove školske godine organizirati a bit će neka vrsta prethodnice uvođenja dopunske nastave hrvatskog jezika i kulture u osnovne i srednje škole.

200. OBLJETNICA ROĐENJA BANA JOSIPA JELAČIĆA

Rođen 16. listopada prije 200 godina u Petrovaradinu, hrvatski ban Josip Jelačić, trajno je spojio dva naroda i, gledajući noviju povijest, dvije države. Proslava 200. obljetnice rođenja bana Josipa Jelačića okupila je u utorak 16. listopada u Petrovaradinu eminentne osobe iz političkog i kulturnog života R. Hrvatske i SR Jugoslavije.

Program proslave započeo je nastupom mažoretkinja iz Zaprešića ispred samostana sv. Jurja. I u Zaprešiću, gdje se nalazi grob bana Jelačića, obilježava se godišnjica njegova rođenja.

Svečanu sv. misu u crkvi sv. Jurja predvodio je mons. Đuro Gašparović, pomoćni biskup đakovačko-srijemski i generalni vikar za Srijem uz asistenciju mnogobrojnih svećenika. On je u propovijedi ukazao i na neke detalje iz života bana Jelačića:

- Bio je otvoren prema svima za suradnju, razgovore i pregovore, od najviših do najnižih. Nije se ustezao, pri ustoličenju za bana u Zagrebu, položiti zakletvu u ruke patrijarha Rajačića. Branio je i zastupao interese hrvatskoga naroda u vrlo složenim prilikama u kojima je živio i djelovao, posebno kad mu je povjereno vodstvo svoga naroda. Nastojao je pomoći i seljaku i radniku. Borio se, kako je sam rekao, za jednakost i ravnopravnost svih naroda i narodnosti.

Monsinjur Gašparović je i za današnji trenutak uputio poruku - *Prirodno je i zdravo voljeti svoj dom i obitelj, kao i sve ono što nam je Bog podario: svoju vjeru i kulturu, svoj narod i jezik, svoj identitet. Zato svatko ima pravo da mu se prizna nacionalno porijeklo, većinsko ili manjinsko, bio on srpske, hrvatske, mađarske ili bilo koje druge nacionalnosti.*

Zahvaljujući Hrvatskoj matici iseljenika na sv. misi je pjevala operska pjevačica Hrvatskog narodnog kazališta iz Zagreba Barbara Othman.

Po završetku sv. mise kroz špalir mažoretkinja uzvanici su otišli do rodne kuće bana Jelačića gdje je Nenad Prelog, pomoćnik ministra vanjskih poslova Republike Hrvatske, otkrio obnovljenu spomen-ploču.

Vrativši se u predvorje samostana sv. Jurja prisutnima su se obratili najprije g. Melinger u ime građana Petrovardina a potom Nenad Prelog u ime Vlade R. Hrvatske.

Predsjednik Skupštine AP Vojvodine Nenad Čanak je naglasio da *"imamo sreću da živimo zajedno više naroda. Mogli bismo učiti od naše prošlosti, iz vremena bana Jelačića kad je srpski i hrvatski narod živio zajedno"*. Tome u prilog govori ime Novoga Sada koje je u prošlosti na četiri jezika živjelo (Novi Sad, Új videk, Neusatz i Neoplanta).

U kulturnom programu nastupila je glumačka skupina iz Zaprešića prikazujući bal iz banova vremena, a o njegovoj povijesti je govorio petrovaradinski svećenik Marko Kljajić. Zatim su se predstavili Hrvatsko kulturno prosvjetno društvo "Matija Gubec" iz

Tavankuta i tamburaški ansambl "Hajo" iz Subotice.

Na kraju zvaničnog programa u ime Organizacijskog odbora ove proslave govorio je Franjo Vujkov, predsjednik Hrvatskog narodnog saveza, koji je podsjetio prisutne da se ideja o proslavi rodila početkom ove godine na jednom od sastanaka Vijeća HNS-a kada su Srijemci najavili obljetnicu rođenja bana Jelačića.

- Željeli smo da ovaj događaj bude opće hrvatskog karaktera i on je danas prerastao naša viđenja i očekivanja - potvrdio je Franjo Vujkov i nastavio - *Ovo je prva velika manifestacija Hrvata u ovom dijelu Vojvodine jer su dosad sva događanja bila vezana uglavnom za Suboticu i Sombor. Ova manifestacija je dokaz da priče o suživotu nisu samo prazne priče već je to realnost. Vojvodina se budi i ono što smo stoljećima naučili postaje ponovno stvarnost. I naravno, sve nam je ovo uspjelo uz podršku Skupštine Vojvodine.*

Osvrnuvši se i na aktualne demokratske promjene, Vujkov je naglasio:

- Ako je itko u Jugoslaviji čekao demokratske promjene onda je to bio hrvatski narod. Mi smo bili u prvom redu kad se borilo i ostat ćemo u prvim redovima za nove promjene na čelu s g. Čankom.

Vladama R. Hrvatske i SR Jugoslavije te dječjim bolnicama u Zaprešiću i Novom Sadu darovane su slike, a po završetku službenog dijela programa priređen je koktel na kojem su goste zabavljali tamburaški i folklorni ansambli.

Predstavnici Vlada i gradonačelnici održali su konferenciju za tisak.

Počasni odbor za proslavu 200. obljetnice rođenja bana Jelačića sačinjavali su biskup Đuro Gašparović, pomoćnik ministra vanjskih poslova R. Hrvatske Nenad Prelog, otpravnik poslova u Veleposlanstvu R. Hrvatske u SRJ Davor Božinović, generalna konzulica Konzulata RH u Subotici dr. Jasmina Kovačević, savjetnik u Veleposlanstvu RH u Beogradu Ivan Bandić, predsjednik Skupštine AP Vojvodine Nenad Čanak, potpredsjednik Skupštine AP Vojvodine dr. Predrag Filipov, gradonačelnik Osijeka Zlatko Kramarić, gradonačelnik Zaprešića Vinko Morović, gradonačelnik Novog Sada Borislav Novaković, predsjednik Upravnog odbora Hrvatske matice iseljenika Jakša Kušan, potpredsjednik DSHV-a Ante Skenderović i predsjednik HNS-a za SRJ Franjo Vujkov.

Članovi počasnog odbora proslave dokaz su novih, liberarnijih i demokratskih odnosa susjednih država, a samim tim i potvrda da je suživot različitih naroda moguć i da se to vidi i na diplomatskoj razini, u što je vjerovao ban Josip Jelačić.

Katarina Čeliković

Foto: A. Stantić

PAPIN PASTORALNI POSJET KAZAHSTANU

Papa Ivan Pavao II. boravio je na svom višednevnom devedeset petom međunarodnom pastoralnom posjetu u euroazijskoj zemlji Kazahstanu. Svoj posjet Papa je započeo 22. rujna u glavnom gradu Astanu. U svom pozdravnom govoru on je pozdravio sve žitelje Kazahstana i podsjetio na njihovu slavnu prošlost i ujedno pozvao malobrojnu Katoličku crkvu u ovoj zemlji da i dalje ostane vjerna Svetoj Stolicu. Govorio je i o povezanosti svih ljudi u jednu veliku obitelj te pozvao: "Kazahstane, zemljo mučenika i vjernika, zemljo protjeranih i junaka, zemljo mislilaca i umjetnika, ne boj se!" U ovoj zemlji Staljin je učinio velike zločine protjeravši stotine tisuća osoba.

Narednog dana Papa je predvodio misno slavlje u istom gradu pred oko 50 tisuća sudionika. Susreo se s predstavnicima muslimana i drugim visokim državnim osobama te pozvao sve katolike da budu širitelji ekumenizma i vjernog služenja Kristu u svim prilikama javnog i privatnog života.

Svoj apostolski posjet Kazahstanu Papa je završio 25. rujna.

PAPA U ARMENIJI

Papa je u glavni grad Armenije Erevan stigao 25. rujna iz Kazahstana. Njegov posjet upriličen je povodom 1700. obljetnice kršćanstva u ovoj zemlji. U svom pozdravnom govoru u zračnoj luci on je podsjetio na strašan zločin koji je učinjen nad ovim narodom kada je od 1915. do 1922. ubijeno oko milijun i pol Armenaca. Domaćin ovog Papinog posjeta bio je **Karekin II.** patrijarh i katolikos svih Armenaca. On je u svom domu ugostio Papu. Tako je Ivan Pavao II. postao prvi papa koji je boravio u kući jednog patrijarha.

Ivan Pavao II. je zajedno s patrijarhom i katolikosom posjetio i memorijalni centar Čičernakaberdu koji je podignut u spomen svim stradalima 1915. godine od Otomanskog carstva. Taj događaj jedan je od najstrašnijih u europskoj povijesti u kojemu se težilo uništiti cijeli armenski narod.

Posebno dojmljivo bilo je slušati i gledati Papu i Patrijarha kako zajednički hodaju i potiču sve okupljene na isto. Papa je među ostalim rekao i ovo: "Nikad više kršćani protiv kršćana, nikad više Crkva protiv Crkve! Radije hodajmo zajedno, ruku pod ruku, kako bi svijet dvadeset prvog stoljeća i novoga tisućljeća mogao uzvjerovati."

Papa je u Armeniji služio misu za tamošnje rimokatolike kojih je neznatna manjina u jednoj crkvi koja je armenska i pripada istočnom obredu. Između Katoličke i Armenske crkve već postoji nutarnje jedinstvo i o tome da će obje Crkve i dalje raditi na produbljanju istog oba su crkvena poglavara potpisali zajedničku izjavu posljednjeg dana Papina boravka u Armeniji.

PAPA PROGLASIO SEDAM NOVIH BLAŽENIKA

Papa Ivan Pavao II. proglasio je u nedjelju 7. listopada na Trgu sv. Petra u Vatikanu sedmero novih blaženika, za koje je u propovijedi rekao da su pravednici koji po svojoj vjeri žive uz Boga u vječnosti.

Novi blaženici su armenski nadbiskup **Ignacije Choukrallah Maloyan**, koji je podnio mučeništvo u turskom genocidu nad Armencima g. 1915., zatim dvoje njemačkih boraca protiv nacizma **Nikolaus Gross** i **s. Maria Euthymia Ueffing**, talijanski svećenici **Alfonso Maria Fusco** i **Tommaso Maria Fusco**, utemeljiteljica jedne kanadske redovničke zajednice **s. Emilie Tavernier Gamelin** te talijanska redovnica **Eugenia Picco**.

10. BISKUPSKA SINODA U VATIKANU

Papa Ivan Pavao II. svečanom je euharistijom u bazilici sv. Petra u Rimu otvorio u nedjelju 30. rujna 10. redovitu Biskupsku sinodu. On je tom prigodom upozorio na mržnju i osvetu te je uputio poziv na pomirenje i solidarnost. Crkva se, rekao je Papa, stalno zauzima da ljubav pobijedi mržnju, oprostjenje osvetu, istina laž, a solidarnost egoizam. Istodobno bi svi vjernici, a posebice biskupi, morali prokazivati "socijalne grijehe", koji proizlaze iz osvjedočenoga konzumističkog načina mišljenja i takva društva koje stvara nepremostiv jaz između luksuza i bijede, između "malo rasipnika i mnogo siromašnih".

Papa je slavio misu zajedno s 55 kardinala, 7 patrijarha, 70 nadbiskupa i 106 biskupa iz čitava svijeta. Biskupska sinoda na kojoj sudjeluju 292 osobe i koja će trajati do 27. listopada, do sada je najveći takav crkveni skup. Glavna tema sinode je uloga i značenje biskupske službe u Crkvi.

Hrvatsku biskupsku konferenciju na sinodi zastupa dubrovački biskup **Želimir Puljić**, BK BiH kardinal **Vinko Puljić**, a BK Jugoslavije beogradski nadbiskup **Stanislav Hočevar**.

ZNANSTVENI SKUP O LAICIMA

Svečanim bogoslužjem Večernje u župnoj crkvi sv. Petra i Pavla u Osijeku završen je 6. listopada dvodnevni simpozij "**Mogućnosti organiziranog djelovanja vjernika laika u Hrvatskoj**", koji je na Pedagoškom fakultetu Sveučilišta Josip Juraj Strossmayer u Osijeku priredila Komisija za laike Hrvatske biskupske konferencije. Simpozij je okupio oko dvije stotine sudionika - vjernika-laika, svećenika i biskupa, predvođenih predsjednikom Hrvatske biskupske konferencije nadbiskupom **Josipom Bozanićem**, predsjednikom Komisije za laike HBK gospičko-senjskim biskupom **Milom Bogovićem**, te domaćim biskupima **Marinom Srakićem** i **Đurom Hranićem**.

Na završetku simpozija upućena je izjava u kojoj su dani konkretni ciljevi za djelovanje vjernika laika na području Hrvatske biskupske konferencije.

NOVI REKTOR SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

Na sjednici Senata Sveučilišta u Zagrebu, održanoj 18. 09. ove godine za novog rektora izabran je **dr. Tomislav Ivančić**, kanonik Prvostolnog kaptola zagrebačkoga, te redoviti profesor na Katoličkom bogoslovnom fakultetu. Ovaj izbor mnoge je iznenadio. Bilo je u tisku i neprimjerenih reakcija povodom izbora dr. Ivančića za novog rektora. Novi rektor preuzet će svoju službu od sadašnjeg rektora **dr. Branka Jerena** početkom naredne godine.

Dr. Ivančić će tako postati 80. rektor Sveučilišta u Zagrebu.

U ĐAKOVU ZAREĐEN NOVI BISKUP

U đakovačkoj prvostolnici u subotu 22. rujna zaređen je za biskupa najmlađi član Biskupske konferencije Republike Hrvatske **mons. dr. Đuro Hranić**. Ovom veličanstvenom događaju biskupskog ređenja prisustvovalo je mnoštvo vjernika predvođenih svojim svećenicima i biskupima.

Poslije uvodnih riječi biskupa domaćina **mons. Marina Srakića** i čitanja dekreta o imenovanju **mons. Đure Hranića** biskupom, biskup Srakić održao je propovijed u kojoj je tumačio ulogu biskupske službe. Zareditelji novog biskupa bili su nuncij u Republici Hrvatskoj **mons. Giulio Einaudi**, zagrebački nadbiskup **Josip Bozanić** i đakovačko-srijemski biskup **Marin Srakić**.

Na ovom slavlju bio je i naš biskup **mons. dr. Ivan Pénzes**.

SVETI ŠIMUN PRAVEDNIK

(Sveti Šime - zadarski)

- čovjek pun Duha Božjega • pravedan • bogobožan •
- čovjek koji je spremno izvršavao poticaje Duha Svetoga • čovjek na kojem je počinuo Duh Sveti •
- pravi prorok • na rukama držao Božjega Sina • Mariju i Josipa pozdravio • Mariji navijestio mač boli •
- grob mu se nalazi u Zadru • raku svetoga Šime darovala hrvatsko-ugarska kraljica Jelisava •
- zaštitnik od dobre smrti •

Veliki susret

U Bibliji se spominju tri velika Šimuna (dvojica u Starom zavjetu: jedan od dvanaestorice Jakovljevih sinova i Šimun Makabejac. Spominje se i treći Šimun, ali u Novom zavjetu: pobožni Izraelac Šimun, koji je imao čast na svojim rukama držati božansko djetenje). U Novom zavjetu, u Lukinom izvještaju o Isusovu djetinjstvu čitamo, kako su Isusa Josip i Marija, prema propisima Mojsijeva zakona, svoga sina donijeli u hram da ga prikažu Gospodinu - Bogočovjeka, a dočekao ih je starac Šimun. Luka bilježi da je bio bogobožan i pravedan čovjek. Bio je čovjek koji je iščekivao utjehu svoga izraelskoga naroda. Iščekivao je mesijansko spasenje. Dok je na svojim rukama držao dijete Isusa blagoslovio je Boga zato što je doživio da se ispunilo divno obećanje Božje da neće umrijeti dok ne vidi Božjeg Pomazanika. *"Sad otpuštaš slugu svojega, Gospodaru, po riječi svojoj u miru! Ta vidješe oči moje spasenje tvoje, koje si pripravio pred licem svih naroda: svjetlost na prosvjetljenje naroda, slavu puka svoga izraelskoga"* (Lk 2,29-32). Te je riječi Šimun izgovorio kad se on, Izraelac, susreo s dugo iščekivanim Božjim Pomazanikom. Taj se susret slavi u kršćanstvu 2. veljače, na četrdeseti dan poslije Božića. Istočni kršćani su tom blagdanu dali ime "Sretenje = susret", a zapadni Prikazanje Gospodnje.

Kako je sveti Šime dospio u Zadar?

Šimunovim hvalospjevom, kao zaključnom molitvom danomice slave Boga vjernici koji mole božanski časoslov neposredno prije polaska na noćni počinak. Divne riječi toga hvalospjeva spadaju u red prakršćanskih psalama zajedno s Marijinim "Veliča duša moja Gospodina" i Zaharijinim "Blagoslovljen". Sva tri hvalospjeva nam je zabilježio sveti Luka. U sva tri novozavjetni hvalitelji veličaju i slave Boga koji je u Isusu došao među ljude. Kršćanski apokrifi drže da je Šimun, kao svećenik, nasljednik velikog svećenika Zaharije. Posmrtni ostaci svetoga Šimuna su se do 6. stoljeća čuvali u Izraelu, od 6. stoljeća u Carigradu, a od 1243. u crkvi svetoga Šime, u hrvatskome gradu Zadru. Svetome su Šimi Zadrani "kasnije podigli lijepu crkvu uresivši je raznim umjetninama i dragocjenostima. Na najuzvišenijem mjestu u tome svetištu, iznad glavnog oltara, dva velika barokna anđela od bronce nose na rukama srebrnu raku svetoga Šimuna. Ti su anđeli saliveni od zaplijenjenih turskih topova 1648. godine. U početku je svečvo tijelo bilo položeno u kamenom sarkofagu, koji se danas nalazi na podnožju glavnoga oltara, a datira iz 13. stoljeća". Taj prelijepi moćnik Zadrani zovu "Raka svetoga Šime". "Raka je svetoga Šimuna bez sumnje, jedan od najdragocjenijih i

najvrednijih izložaka cijele zadarske srednjovjekovne umjetnosti, a po svojim umjetničkim kvalitetama i dimenzijama ide u red cjenjenijih iste vrste ne samo kod nas već i u svijetu. Službeno je proglašena predmetom koji ima svojstvo spomenika kulture nulte kategorije - a to znači svjetskog značenja." Raki svetoga Šime se raduju svi Hrvati i svi gosti bogatoga Zadra, a napose oni iz Bosne i iz Mađarske. Raku je dala izraditi Jelisava, kći bosanskoga bana Stjepana Kotromanića, inače supruga Ljudevita Anžuvinskoga, hrvatsko-ugarskoga kralja. Na raki čitamo latinski natpis: "Ovdje, u ovoj raki, koju je, da izvrši svoj zavjet, darovala, moćna, preslavna i uzvišena Jelisava Mlada, vladarica Ugarske, počiva u miru Šimun Pravednik, koji je na svojim rukama držao Isusa, rođena od Djevice. Ovo je djelo učinio Franjo iz Milana godine 1380." (Na slici: sv. Šime zadarski - detalj)

U mjesecu listopadu slave imendan:

1. Terezija, Tereza, Zinka, Teza, Roman, 2. Angelina, Anđelka, Anđelko, Anđela, 3. Kandid, Maksimilijan, Gerhard, 4. Franjo, Franka, Edvina, Vranje, 5. Flavijan, Placid, Miodrag, 6. Bruno, Renato, Renata, Fides, Verica, Vjera, 8. Demetrije, D Mitar, Šimun, Šime, Srđ, Srđan, 9. Dionizije, Diniško, Dinko, Sara, 10. Franjo, Danijel, Danko, Dančo, Danijela, 11. Emilijan, Milan, 12. Serafin, Maksimilijan, Makso, Mikša, 13. Eduard, Edo, Fatima, Hugolin, Hugo, 14. Kalist, Divna, 15. Terezija, Tereza, Zinka, Teza, Zlata, Aranka, 16. Hedviga, Margareta, Biserka, 17. Ignacije, Vatroslav, 18. Luka, 19. Ivan, Izak, Pavao, Laura, 20. Vendelin, Irena, Miroslava, 21. Uršula, Orka, Zvezdan, 22. Marija, Korina, Dražen, 23. Ivan, Borislav, Borko, 24. Antun, Jaroslav, 25. Krizant, Darija, 26. Demetrije, D Mitar, Zvonko, 27. Sabina, Gordana, 28. Šimun, Šime, Juda, Tadej, Tadija, Siniša, 29. Narcis, Donat, Darko, Salvija, 30. Marcel, Marojko, German, 31. Alfonz, Vuk, Alfonza.

AGROCOM
POLJOPRIVREDNA PROIZVODNJA
TRGOVINA NA VELIKO I MALO

Mr. RUŽA PETRINA
direktor

24214 TAVANKUT
Marka Oreškovića 3/1
Tel.: 024/767-477
Tel./fax: 024/767-426

24000 SUBOTICA
Žarka Zrenjanina 4
Tel.: 024/559-025

GOVORI VAM SLUGA BOŽJI O. GERARD TOMO STANTIĆ

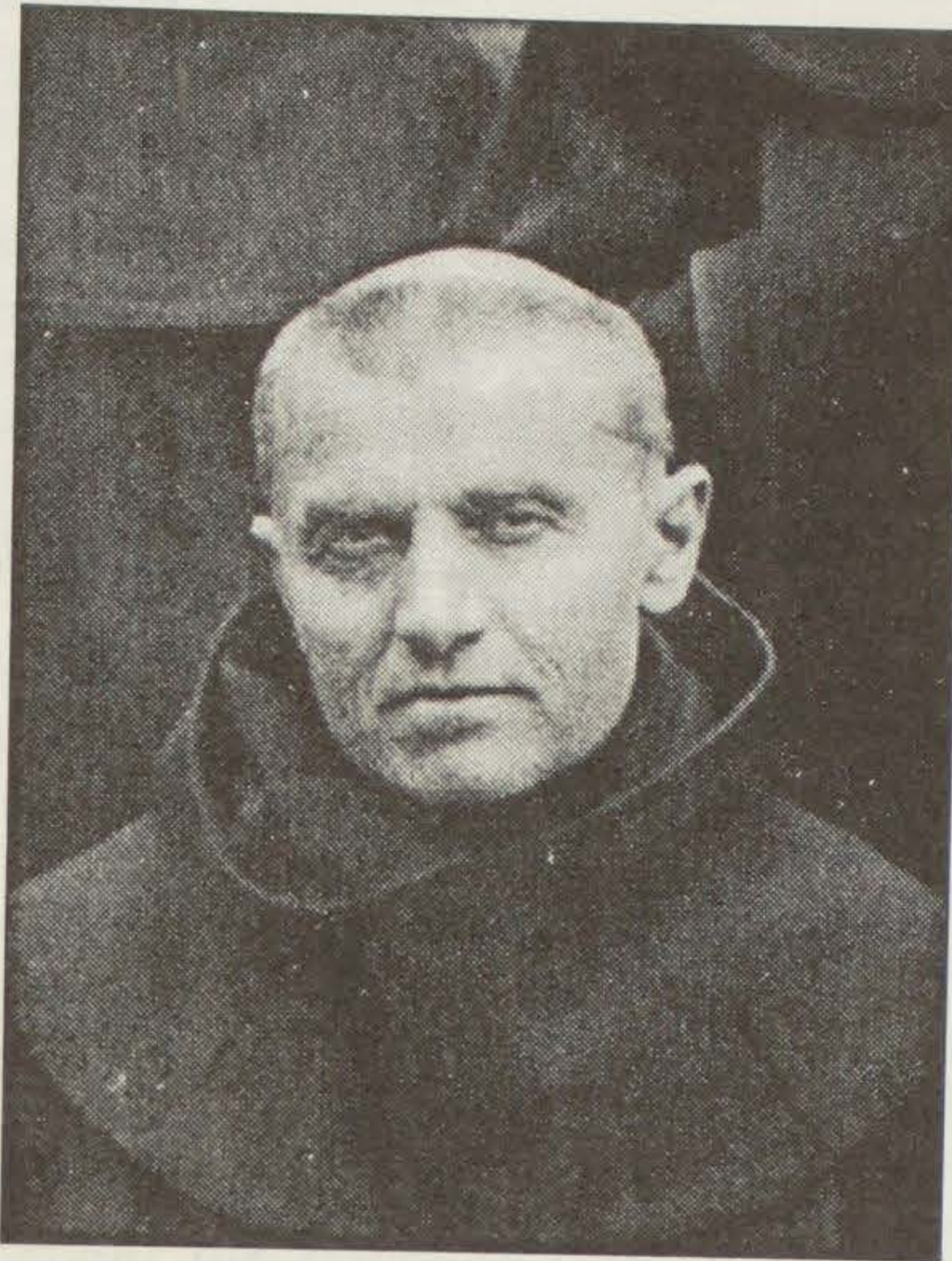
LJUBAV BOŽJA RAZLIVENA U DUŠAMA PO DUHU

(Iz rukopisa "Blago duše", str. 261-263)

Ljubav razlivena u našim srcima po Duhu Svetome: "sve rashlađuje i čini da se ne mrzimo s bližnjima, da svakome pomognemo". Kako bi se takav program po ljubavi ostvario, potrebno je "da po Duhu ljubavi sve drugo u nama izgori". Dakle: "Sve treba namazati miomirisom ljubavi, kao što se podmazuju točkovi kola, ako želimo k Bogu, u nebo letjeti." Pozivajući se na sv. Tereziju Avilsku, tvrdi da "Tko Boga upozna neminovno ga mora ljubiti." Na temelju ove definicije ljubavi, koja obuhvaća i Boga i ljude, Gerard zaključuje da ljubav tako shvaćena vodi k intimnom povezivanju s Bogom pa i iskustvu ljubavi, jer: "Zanimanje (oko ljubavi) postaje Boga cijenjenje ili barem na Boga čestitanje" (262).

Vatru ljubavi "pali Duh sveti". Ta vatra ljubavi ništi što je za uništenje, to smeta pravom blaženstvu... Bolje ovu vatru prihvatiti i primiti kako ne bismo dočekali onu vatru koja će svijet uništiti na koncu svijeta" (265). "Duh sveti je kao srce Oca i Sina. Duh Sveti ove nas na gozbu kako bi nam udijelio zalogaj, a od toga zalogaja najmanji dio je neizmjeran ali je ipak našoj slasti primjeren. (Misli na Euharistiju!) Duh Sveti je vatra koja već sada ništi to za vječnost nema nikakvu cijenu" (265).

Praktične posljedice i učinci koji izvire iz ovako definirane ljubavi su sljedeće: "Ako Boga volimo, ne držimo sebe boljima od drugih; radije dijelimo svoje ljubavi s drugima, a to znači imenovati sve u ime Isusovo" (263). Jednako tako: "Ljubiti Boga je isto što na ložje poslove misliti ili Božje poslove izvršiti." Ljubav ima i motrilačku dimenziju jer: "Ljubav u razmatranju i molitvi je pohađanje Boga na nebu i pročitivanje Boga o stanju duše" (264). "Tko Boga voli, čim opazi da je nešto izvršeno, odmah to čini" - uči sv. Terezija.

Ljubav koja se ostvaruje u molitvi pretvara dušu u cvijeće, koje je simbol kreposti: "U prirodi trnje ne postaje cvijeće, piše Gerard, ali u duhovnom životu, po ljubavi duša postaje mirisno cvijeće, kad se do neba diže pa razmatra zajedno sa svojim brigama i planovima i sebe pred Boga stavlja." To će se ostvariti: "Ako je razmatranje, zanimanje tj. u nebo letenje". Znači da ljubav neće dosegnuti motrilačku dimenziju, duša neće postati "mirisno cvijeće" bez razmatranja. "Tko Boga voli, za Boga živi i Boga zaziva. Svako stvorenje kao da mu dovikuje: voli me Bog, Bog te voli. Nemoj se zabavljati sa mnom nego s Bogom. Ljubav i velika djela drži za ništa jer nisu dovoljno dostojna Boga neizmjernoga." "Tko je u Isusa zaljubljen, Isusa traži, bilo da djeluje, bilo da blaguje bilo da bdije, bilo da spava."

Otac Gerard zaključuje navodom iz spisa Male Terezije: "Naš je poziv ljubav. Kako bi ljubav bila potpuno zadovoljena, treba se spustiti do ništavila, kako bi se 'ništa' pretvorilo u oganj ljubavi" (243).

Priredio: Ante Stantić, OCD

Urreduje: **Lazar Novaković**
**POETSKI
KULINAR**

Jelena Pejkić rođena je u selu Brđani, kod Banja Luke. Sa 6. g. dolazi u Zagreb, gdje završava osnovnu, učiteljsku školu i Pedagošku akademiju. Kao prosvjetni radnik djelovala je u Novoj Gradiški, Puli i Zagrebu. U mirovinu je otišla 1998. Pjesme je objavljivala u vjerskim časopisima: "Ljudima prijatelj", "Duh zajedništva"...

U izdanju Rkt. župnog ureda Zaprešić 1999. izišla joj je zbirka: "Hram u duši".

Krunica

Zmo po zmo prebirem

i radosnu

i žalosnu

i slavnu.

Molim ti se, Majko,

i šapatom

i suzama

i jaukom,

da mi ih sačuvaš

da mi ih vratiš

žive

zdrave

i vjeme.

Zmo po zmo prebirem

molim ti, Majko, krunicu

i radosnu

i žalosnu

i slavnu,

s nadom

s ljubavlju

s tjeskobom.

Zmo po zmo...

Kraljice Mira,

moli za nas!

Jelena Pejkić

CRKVA I NEKRŠĆANI

Katolička crkva i kršćani nekatolici

3. Obraćanje i obnova radi ponovnog punog jedinstva

Za puno jedinstvo među kršćanima Sabor traži od svih pripadnika Katoličke crkve neprestano čišćenje i obnavljanje da bi znak Krista jasnije sjao na licu Crkve. Pod izrazom "čišćenje" misli se na otklanjanje moralnih nedostataka, obraćenje. Pod izrazom "obnavljanje" misli se na duhovnu i institucionalnu obnovu cijele Crkve. Dekret definira obnovu Crkve kao veću vjernost prema njezinu pozivu, jer joj je "kao ljudskoj i zemaljskoj ustanovi trajno potrebna" (UR 6, 1). "Nema pravog ekumenizma bez unutarnjeg obraćenja. Jer čežnja za jedinstvom proizlazi i dozrijeva iz obnovljenog duha, iz samoodricanja i sasvim nesputana izlivanja međusobne ljubavi" (UR 7, 1). Katolička crkva na čelu s papom Ivanom Pavlom II. upravo takvo jedinstvo promiče idući u susret svim odijeljenim kršćanima kako to pokazuje najnovije učenje Papinih Pobudnica, kao i prijašnja i sadašnja putovanja Pape po svim zemljama. Papa promiče neprestano "čišćenja pamćenja" tražeći oprost za sve što je Katolička crkva učinila kroz povijest protiv jedinstva svih kršćana. Ne bi li takav korak trebali učiniti i predstavnici odijeljenih Crkava i kršćanskih zajednica? Bio bi nam svima uvjerljiviji rad na ekumeniskom zbližavanju.

S obzirom na ekumensku obnovu i težnju za jedinstvom svih kršćana treba: priznavati zajedničku crkvenost koja već postoji; tražiti punu zajedničku crkvenost, koju nalaže Krist; održavati zajedništvo s vlastitom Crkvom, vodeći brigu o drugima; istinu ne smijemo žrtvovati, ali je moramo iznova otkrivati. Norma jedinstva jest Kristovo Evanđelje i to cjelovito.

CRKVA I NEKRŠĆANI

"Napokon su oni koji još nisu primili Evanđelja na različite načine usmjereni prema Božjem narodu" (LG 16).

1. Usmjerenost nekršćanskih naroda i religija prema Božjem narodu

Crkva kao Božji narod jest sveopća koja je svojom strukturom i porukom što ju nosi spremna uraštati u sve narode svijeta i nadilaziti granice povijesnih razdoblja i naroda. Ova Konstitucija obrađuje odnose nekršćana prema Katoličkoj crkvi. Što ima u nekršćanskim religijama po čemu su srodne s kršćanstvom i što nekršćanske narode približava Božjem narodu? Ne radi se o nasilnom podvrgavanju, već o Bogom darovanoj srodnosti i bliskosti. Snagom objektivne otkupiteljske Kristove smrti i uskrsnuća počinje novo čovječanstvo u koje su uključeni svi ljudi: *"A budući da je Krist umro za sve i budući da je konačan čovjekov poziv samo jedan, i to božanski, moramo držati da Duh Sveti pruža svima mogućnost da se, na način koji je Bogu poznat, pridruže pashalnom misteriju"* (GS 22,5). Riječ je o dostojanstvu ljudske osobe s obzirom na problem ateizma u današnjem svijetu. Tajna čovjekova sja u pashalnom misteriju, gdje više nije riječ o čovjekovoj dobroj volji ili o zaslugama, već o milosnom Božjem djelovanju, kako to jasno ističe saborska nauka u GS.

Hoće se reći da u svim religijama i kulturama ima elemenata dobra i istine koji *"odražavaju zraku one Istine što prosvjetljuje sve ljude"* (NA 2, 2). To opet ne znači da su sve vjere jednako dobre i istinite te da se ljudi po njima mogu jednako spasiti. *"Sve dobro što se nalazi zasijano u srcu i umu ljudi ili u posebnim obredima i kulturama naroda"* (AG 9, 2), sve *"klice riječi"* (AG

11), čine pripravu na Radosnu vijest Evanđelja. Po tim klicama dobra i istine nekršćanski su narodi usmjereni prema Božjem narodu, makar toga ne bili ni svjesni i makar se tomu protivili. Božanska pedagogija i Božje silaženje do slabog čovjeka želi ga bez prisile dovesti Evanđelju.

2. Židovi, starozavjetni Božji narod

"Ponajprije onaj narod koji je primio saveze i obećanja i iz kojeg potječe Krist po tijelu (usp. Rim 9, 4-5). Taj je narod vrlo drag Bogu poradi otaca, s obzirom na odabranost, jer se Bog za svoje darove ne kaje niti povlači svoj poziv (usp. Rim 11, 28-29)" (LG 16, 2).

Židovi su od svih nekršćanskih naroda i vjera najbliži Crkvi. Povijesna je činjenica da je Krist Židov i da je kršćanstvo niklo u okviru židovstva. To sv. Pavao opisuje u poslanici Rimljanima (9-11). Da su kršćani u prošlosti više promatrali ovu Pavlovu teologiju Izraela negoli izreku "Krv njegova na nas i na našu djecu" (Mt 27,25), ne bi prezirali i progonili Židove. U kontekstu Matejeve teologije ta je izreka više razmišljanje prve Crkve o tragičnoj propasti Izraela u doba pisanja Evanđelja negoli povijesni podatak. Sabor ističe: *"Premda su židovske vlasti sa svojim sljedbenicima inzistirale na Kristovoj smrti, ipak ono što je u njegovoj mucu počinjeno ne može se uračunavati niti svim Židovima bez razlike koji su tada živjeli, niti današnjim Židovima. Iako je Crkva novi Božji narod, neka se ipak Židovi ne prikazuju kao da su od Boga odbačeni i prokleti, kao da bi to proizlazilo iz Svetoga pisma"* (NA 4,6). Ono što današnji kršćani imaju zajedničko sa Židovima jest Stari zavjet kao Božja riječ, štujemo Abrahama kao praoca naše vjere i želimo gajiti međusobno poznavanje i poštovanje.

Mato Miloš, OCD

ULASKOM U TREĆE TISUĆLJEĆE (4)

Isusovo lice - lice Boga i čovjeka

U prošlom broju smo razmišljali o traženju lica Božjega kao čovjekovoj potrebi da spozna svoga Stvoritelja. Na temelju svjedočanstva evanđelja i hodom na putu vjere, Papa uranja u dubinu otajstva. U punini vremena druga božanska osoba poprima lice konkretnog čovjeka, čovjeka rođenog od žene, nama u svemu jednakog osim u grijehu. Krist je svoje ljudske dimenzije dokraja svjestan i stoga ga evanđelje, ne jedanput, a i on sam sebe, predstavlja kao Sina čovječjega. No, navješćuje svoju vlastitost bogosinovstva svakom. I svojoj majci i učenicima, govoreći: Otac je u meni i ja u Ocu. Dakle, onaj koji traži lice Božje naći će ga u licu Sina: "**Jer tko mene vidi, vidi i Oca**" govori Gospodin. Naša vjera u Isusa, Boga i čovjeka, otkriva najveće otajstvo - prisutnost Božju u čovjeku Isusu iz Nazareta, Bogočovjeku. To lice, dakle, jest lice Boga koje je poprimilo narav čovjeka i postalo posve nama slično. To promatranje lica Kristova vodi nas do susreta sa, kako Papa kaže, najproturječnijim obilježjem njegova otajstva, a to je otajstvo križa. Pred našim očima vjere više puta je zasjalo lice boli. Krist nad Jeruzalemom, Krist u Getsemaniju, Krist na križu. Dakle, da bi čovjeku vratio Očevu lice, Isus je morao ne samo uzeti ljudsko lice, već se čak opteretiti "**licem grijeha**". Pavao će reći: "**Njega koji ne okusi grijeha, Bog za nas grijehom učini.**" To je dakle otajstvo koje nas s jedne strane opominje, a s druge strane baca na koljena kako pokajanja, tako obraćenja i nade. Isusov križ nije otajstvo očajnika, već otajstvo posrednika, koji ne sudi, nego ljubi i tako spašava. On je napušten, ali se predaje Ocu. Njegove su oči zagledane u Oca. Stoga njegovo rpljenje očituje ljubav a ništi grijeh. Zato je to lice, nakar lice boli, za nas lice Spasitelja. I svi sveci, naša braća i sestre, koji su se pokušali Kristu upričiti, poprimili su slično iskustvo križa i blaženstvo i boli. Božju providnost prepoznajemo u velikim patnicima, velikim svecima, čak i u vrlo nježnim osobama kao što su Katarina Sijenska i Terezija iz Lisieuxa. Stoga je ohrabrenje za nas taj put naše braće i sestara koji su zagledani u lice boli. No ono što nas sada ispunja snagom vjere je lice Uskrsloga. Pavao će to gledanje lica uskrsloga povezati sa smislom ili besmisлом vjere. Uskrsnuće je Očev odgovor na Kristovu poslušnost i zato je to lice ono koje sada vjerničkoj zajednici obećava spasenje i očituje se prvo apostolima, a onda mnogim svjedocima kao lice pobjednika nad grijehom. Susresti Krista uskrsloga znači s Petrom ispovjediti vjeru protkanu ljubavlju: "**Ti znaš da te volim**" (Iv 21,15-17). Ili gledati lice Uskrsloga i nadati se i živjeti za vječnost kao što Pavao reče: "**Meni je živjeti Krist, a umrijeti lobitak**" (Fil 1,21). Crkva danas, dakle, oslanjajući se na to iskustvo svoje uskrsle Glave, hodi svijetom navješćujući hrabro: "**On je jučer i danas i uvijek isti!**" (Heb 13,8) /br. 24-29/.

Mr. Andrija Kopilović

KRENIMO BEZ OKLIJEVANJA U MISIJU "AD GENTES"

/Iz Papine poruke za Svjetski misijski dan, 21. listopada 2001/

Draga braćo i sestre!

Vrijeme je doista da gledamo naprijed, upirući svoj pogled u Isusovo lice (usp. Heb 12,2). Duh nas poziva "usmjeriti se prema budućnosti koja nas čeka" (*Ulaskom u novo tisućljeće*, 3), svjedočiti i ispovjedati Krista, zahvaljujući za "čudesa" koja je Bog učinio za nas: "O ljubavi Gospodnjoj pjevat ću dovijeka" (Ps 89,2) (isto, 2). /.../

Plod je Velikog jubileja i stav kojega Bog traži od svakog kršćanina, naime da u budućnost gleda s vjerom i nadom. Gospodin nam iskazuje čast time što nam ukazuje svoje povjerenje i što nas postavlja u svoju službu, očitujući nam svoje milosrđe (usp. 1 Tim 1,12.13). Taj poziv nije pridržan samo nekolicini, već je upućen svima, svakom kršćaninu u njegovim životnim prilikama. U apostolskom pismu *Ulaskom u novo tisućljeće*, napisao sam s obzirom na to: "Ta će gorljivost pobuditi u Crkvi novi misionarski duh koji neće moći biti povjeren malom broju 'stručnjaka', već će morati obuhvatiti odgovornost svih članova Božjeg naroda. Tko je uistinu susreo Krista, ne može ga držati za sebe, nego ga mora naviještati. Potreban je novi apostolski zamah, življen kao svakodnevna zauzetost zajednica i kršćanskih skupina... Kristova ponuda treba biti svima dana s povjerenjem. Bit će upućena odraslima, obiteljima, mladima, djeci, bez da se ikada prešute najradikalniji zahtjevi evanđeoske poruke, ali izlazeći ususret zahtjevima svakoga pojedinca, što se tiče osjetljivosti i govora prema primjeru sv. Pavla koji je rekao: 'Svima bijah sve da pošto-poto neke spasim' (1 Kor 9,22)" (br. 40).

Poziv na misije ima jedinstvenu žurnost, napose ako promatramo onaj dio čovječanstva koji Isusa ne poznaje ili ga ne priznaje. Da, braćo i sestre, misija *ad gentes* danas je važnija no ikad. U srcu čuvam utisnuto lice čovječanstva koje sam imao priliku promatrati na svojim hodočašćima; to je Kristovo lice koje se odražava na licima siromašnih i onih koji trpe; Kristovo lice koje se zrcali na onima koji lutaju "kao ovce bez pastira" (Mk 6,34). Svaki muškarac i svaka žena imaju pravo biti poučeni "u mnogočemu" (isto).

Misija je "radostan navještaj dara koji je za sve, i koji se nudi svima s najvećim poštivanjem svačije slobode. /.../ To je poziv svima, to je žurni apel svima i zahtijeva spreman i velikodušan odgovor. Moramo krenuti! Treba poći na put bez oklijevanja, poput Marije, Isusove Majke, poput pastira, probuđenih prvim navještajem anđela, poput Magdalene kada je ugledala Uskrsnuloga. /.../

Draga braćo i sestre! Misija zahtijeva molitvu i konkretnu zauzetost. Mnogobrojne su potrebe koje zahtijeva sveobuhvatno širenje Evanđelja.

Ove je godine **75. obljetnica Svjetskoga misijskog dana** kojeg je ustanovio papa Pio XI., udovoljivši molbi Papinskog djela za širenje vjere da se "odredi" "dan molitve i promicanja misija koji bi se istog dana slavio u svim biskupijama, župama i ustanovama katoličkog svijeta... i da bi se poticalo skupljanje priloga za misije" (Sveta Kongregacija za obrede Ustanovljenje Svjetskog misijskog dana, 14. travnja 1926.; AAS 19 (1927.), str. 23 sl.). /.../

To je ujedno i prikladni povod da se istakne "da misijama nije potrebna samo pomoć, nego i sudjelovanje u naviještanju i ljubavi prema siromasima. Sve što smo od Boga primili - život kao i materijalna dobra - nije naše" (isto, br. 81). Taj je dan važan u životu Crkve "jer uči kako darivati: u euharistijskom slavlju, to jest kao prinos Bogu, i za sve misije svijeta" (isto). Neka ovogodišnja obljetnica bude povlaštena prigoda za razmišljanje o nužnosti većega zajedničkog nastojanja oko promicanja misijskog duha i priskrblijanja nužnih materijalnih sredstava potrebnih misionarima.

ŽUPA SV. MIHOVILA U ODŽACIMA

Oronula ljepotica

Bilo iz kog pravca da prilazimo Odžacima, gradiću u jugozapadnom dijelu Bačke, iz Sombora, Kule, Bačke Palanke, među objektima koje zapažamo ističe se toranj katoličke crkve. Crkva dominira centrom mjesta kako svojom veličinom tako i izgledom. No, kada priđemo crkvi dočekuju nas manje prijatna iznenađenja: pred portalom ružna žičana ograda koja ne dozvoljava ulaz u crkvu kroz glavni ulaz, ali i štiti od

dobijena, djeluju više kao "dobar vic" - svega oko 1,5% od vrijednosti navedene u projektu za elementarno saniranje crkve. Pripadnici vjerske zajednice niti su imali, niti imaju toliko novaca da bi mogli značajno doprinijeti renoviranju crkve. Na sreću, posljednjim otvaranjem zemlje prema svijetu, nagovještena je nešto svjetlija budućnost crkve - štoviše, jedan bračni par iz Njemačke se već ponudio da sudjeluje većom svotom novca u renoviranju crkve - nadamo se da će ovaj primjer biti slijeđen i od ostalih, još živih bivših stanovnika mjesta.

otpadajućeg maltera (žbuke) sa prilično oronule i oštećene fasade crkve, desno od crkve zgrada gimnazijske fiskulturne sale, lijevo objekt Sportsko-poslovnog centra u izgradnji - sve to kvari ambijent oko nekoć prekrasne građevine. Međutim, to su posljedice opće neimaštine koja je pogodila i odžačku župu, kao i mnoge druge u okolini. Da bi se crkva kako-tako održala, bilo je neophodno odreći se prostranog placa bivšeg župskog doma, a rušenjem stare Gradске vijećnice, potpuno je uništeno urbano okruženje crkve.

*Javljaju se dobročinitelji koji žele pomoći u adaptaciji crkve.

Tek kada uđemo u crkvu, vidimo svu ljepotu ove građevine. Iako nedostaje nekoliko detalja (kristalni lusteri, pričesna ograda pred oltarom...), crkva je sačuvala svoj izgled sa kraja 19. vijeka. Ne čudi nas stoga da je crkva, kao spomenik kulture, stavljena pod zaštitu države. Nažalost, to je samo jedna od mnogih akcija vlasti koja je predstavljala "mrtvo slovo na papiru". Ogromna sredstva koja su neophodna za saniranje i održavanje ovakvog objekta nikada nisu osigurana - sredstva koja su od države

Vjerski život župne zajednice

Prikaz vjerskog života župe sv. Mihovila bit će nešto drugačiji od uobičajenih prikaza u *Zvoniku*, jer je to župa koja živi u mnogo nepovoljnijem okruženju nego neke druge. Naime, katolički vjernici čine neznatni dio stanovništva, a dobar dio vjernika je prilično pasivan.

Pretežito njemačko stanovništvo

Završetkom Drugog svjetskog rata župa doživljava najveći udarac - Nijemci koji čine preko 80% žitelja, prinuđeni su napustiti

Sv. Mihovil - oltarna slika

Župa svetog Mihovila u Odžacima je osnovana 1759. godine na molbu žitelja mjesta (koloniziranih Nijemaca) upućenu Kaločkoj nadbiskupiji, koji su se požalili da dosta ljudi umire bez sakramenata. Do tada je crkvena zajednica bila filijala Franjevačkog samostana u Baču, a fratri su dolazili na ukope, dok je za krštenja i vjenčanja trebalo ići u Bač ili Doroslovo. Stanovnici mjesta su zajedničke molitve obavljali u za to namijenjenoj skromnoj kući na prostoru sadašnjeg crkvenog dvorišta, jer crkve nije ni bilo.

Za prvog župnika postavljen je 1. 12. 1759. godine kapelan iz Apatina, Anton Pruckner, koji iste godine formira i Matične knjige koje unatrag ažurira. Tako je prvo krštenje upisano za 18. 05. 1759., prvo vjenčanje 27. 05. 1759., a prvi ukop 8. 05. 1759. Prva crkva u ovoj župi izgrađena je 1764. godine, ali na žalost o njoj nema bližih podataka niti slika ili planova. Povećanjem broja stanovnika u mjestu pojavila se potreba za "proširivanjem" postojeće crkve, ali je 1816. godine odobren plan da se na mjestu dotadašnje crkve izgradi nova, sadašnja crkva. U kolovozu 1818. počinje rušenje "stare", a 25. listopada položen je "temeljac" nove crkve. Crkva je izgrađena u vremenu od tri godine.

Crkva je posvećena 30. 09. 1821. godine, u nedjelju, nakon spomendana svetog arkandela Mihovila, zaštitnika župe i crkve. Godine 1925. ugrađen je toranjski sat, zatim su kupljene crkvene orgulje, a 29. 09. 1934. godine posvećena je oltarska slika, djelo umjetnika Josefa Peschkyja. Tek nakon deset godina (1845.) je unutrašnjost crkve ukrašena mramorom i pozlatom. Ukrašavanje je dovršeno 1895. godine, a angažirani su poznati umjetnici Altenbuchner (mramor), Greiner (ornamenti) i prof. Szirmay (freske). Prof. Szirmay je naslikao prekrasne freske na svodu crkve, s biblijskim motivima.

Izgrađena u kasnobaroknom stilu, odžačka crkva spada u najljepše crkve u okolini.

Na odžačkom groblju izgrađena je 1776. skromna kapela. Današnja kapela na groblju izgrađena je 1893. godine.

JAKOB PFEIFER

Župnik Jakob Pfeifer rođen je 16. 11. 1952. godine u Plavni. Osnovnu školu završava u Baču, a zatim klasičnu gimnaziju "Paulinum" (1967-1971) u Subotici. Teologiju je studirao od 1971. do 1976. godine na Visokoj bogoslovskoj školi u Đakovu. Mladu misu je držao u Baču 18. 07. 1976. godine, a ubrzo nakon toga postavljen je za kapelana u Bajmoku. Župu u Odžacima preuzima 1. 04. 1977. godine gdje je i danas. Također je župnik u Apatinu od 1. 08. 1997. godine nakon smrti vlč. Vendelina Schmidta.

Biskup Ivan Pénzes imenuje ga 12. 12. 1997. za arhiepiskopu Podunavskog arhiepiskopijata. Na toj dužnosti je i danas, u drugom mandatu. Biskup Matiša Zvekanović imenovao ga je članom Liturgijskog vijeća, a od 2000. godine član je i Svećeničkog vijeća Subotičke biskupije.

Član je Ekumenskog vijeća Biskupske konferencije Jugoslavije i Ekumenskog vijeća Subotičke Biskupije. Sudjeluje na brojnim ekumenskim susretima i seminarima u Jugoslaviji i inozemstvu i istaknuti je pobornik ekumenizma. Na svetim misama na velike blagdane (Uskrs, Božić) prisustvuje veliki broj pripadnika drugih konfesija, čak i nakon izgradnje pravoslavne crkve u Odžacima. Vrijedno je spomenuti da će se od listopada/oktobra ove godine redovito - mjesečno jedanput - u crkvi služiti Evangelistička služba Božja Augsburške vjeroispovijesti na slovačkom jeziku.

Župnik Jakob je godinama surađivao s humanitarnim organizacijama u svijetu (Karitas, Crveni križ itd). Kada je bilo potrebno, angažirao se u nabavci i donošenju neophodnih lijekova, izlažući se ne rijetko i neprijatnostima pri prelasku granice. Član je i duhovni ravnatelj teritorijalne Malteške organizacije za Bačku (u Odžacima) i lokalnih Malteških organizacija u Apatinu i Somboru.

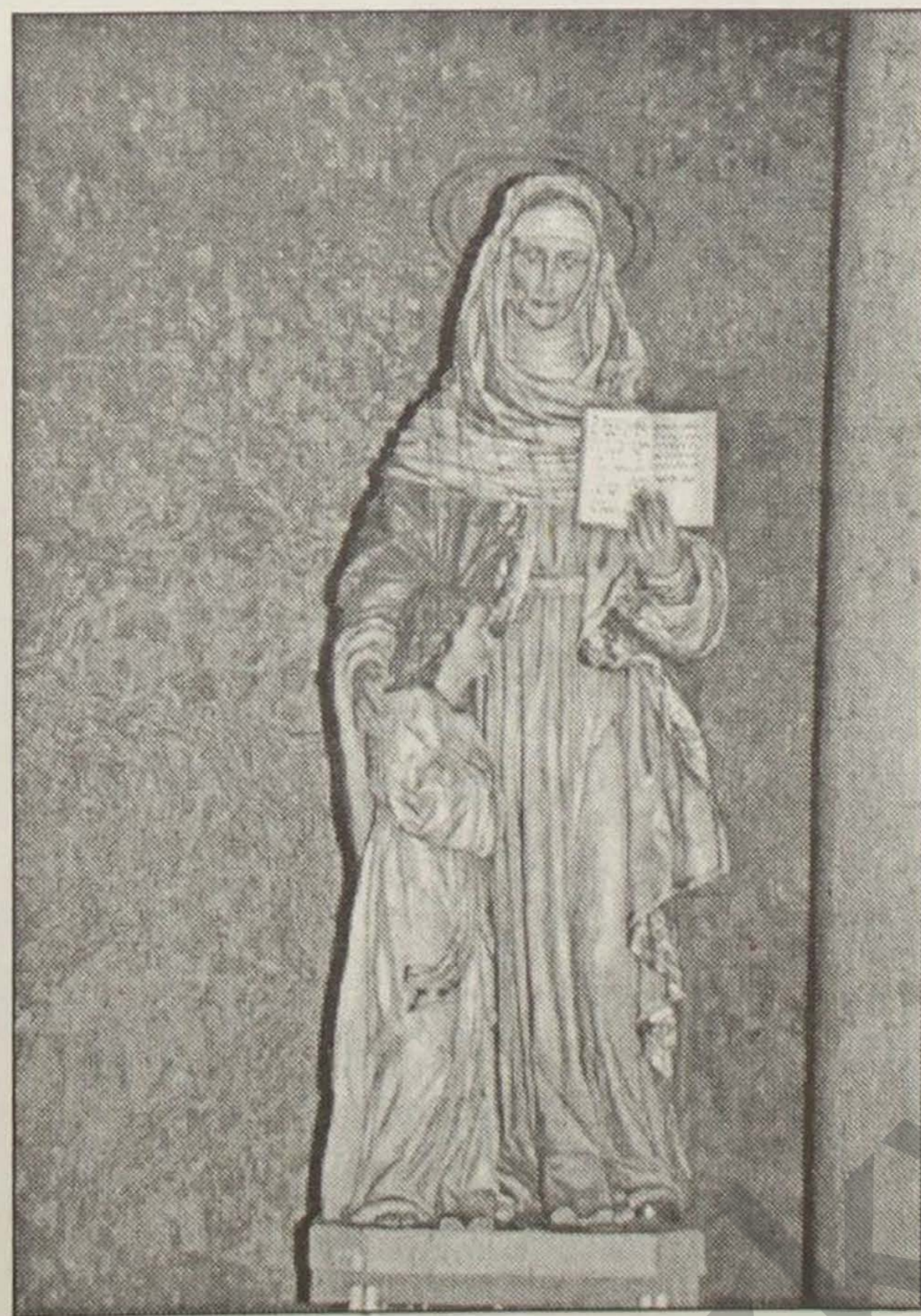
Ove godine proslavio je srebrnu misu a na proslavi je prisustvovao veliki broj njegovih kolega, brojni predstavnici drugih konfesija i veliki broj gostiju. Došlo je i 30-tak gostiju iz Njemačke, s kojima i pjevački zbor iz Harta.

mjesto, pa je tako broj vjernika desetkovan. Što zbog smanjenja broja vjernika, što zbog represivne politike prema vjerama, intenzitet vjerskog života se drastično smanjio. Ipak, zahvaljujući dr. Eduardu Hampelu, koji vodi župu u pred- i poslijeratnom periodu, održava se kontinuitet, a poratni župnici uspijevaju održati vjerski život, usprkos nepovoljnom okruženju, na zavidnoj razini.

***Malo je mladih u vjerskom životu. Postoji nada da će ulazak vjeronauka to popraviti.**

Vjerski život se, usprkos svim teškoćama i relativno malog broja vjernika, redovito održava - dok je župnik bio "samo naš" mise su svakodnevno služene - "dijeljenjem" župnika sa Apatinom ovo je svedeno na nešto manju meru. Svete mise se drže višejezično, u skladu s mnogojezičnom strukturom vjernika. Tako se mise služe na hrvatskom, mađarskom, njemačkom i ponekad na slovačkom jeziku. Nažalost, još uvijek je nedovoljno prisustvo mladih u vjerskom životu - pjevača u zboru, ministranata, čitača... Postoji nada da će se situacija popraviti time što vjeronauk ulazi u škole. Za sada, aktivnosti u održanju vjerskog života župe još uvijek leže na relativno malom broju vjernika.

Vjerska zajednica, usprkos teškoćama uspijeva organizirati proslave svih značajnih obljetnica iz povijesti Crkve i župe.

Kip sv. Ane s malom Marijom

Slika Presv. Trojstva na svodu crkve

Ove jeseni, na proštenje - kirbaj - dan svetog Mihovila, župa slavi 180 godina od izgradnje crkve, ali će župa svoju pravu obljetnicu slaviti tek 2009. godine - 250 godina.

Poznatiji župnici

Od dvadestak župnika - upravitelja župe tijekom povijesti župe, najduže je u službi sadašnji župnik Jakob Pfeifer - od aprila 1977. godine već pune 24 godine. Po stažu se ističu još i Josef Fuchs (nepune 24 godine - 1894-1918.), dr. Eduard Hampel (23 god. - 1936-1959) i Franz Schwinghammer (22 god. - 1815-1837, u periodu izgradnje i opremanja crkve).

Sedmo blaženstvo nam poručuje:

Bog nas želi vidjeti kao mirotvorce i daje nam toliko svoje životne punine da možemo od nje dijeliti i davati drugima. Ljudi su od prvog dana "parna bića": kao muškarca ženu stvori Bog čovjeka (usp. Post 1,27). On hoće da mi budemo čuvari svoje braće i sestara, da se brinemo za svoga bližnjega. Onaj kojemu je drugi važniji nego li on sam sebi, taj je sličan Bogu. Taj je razumio da smo bića pozvana i stvorena zato da na sebe preuzmemo odgovornost. Ako to činimo, Bog će nam sve ostalo nadodati.

(Iz knjižice "Kako Bog vidi čovjeka", o blaženstvima - str. 72, koju je s njemačkog preveo Jakov Pfeifer)

Josip Salai

Kip sv. obitelji

Uređuje: Katarina Čeliković

GROB

Jedna riječ koja označava mjesto gdje leže zemni ostaci naših dragih pokojnika. Mi vjerujemo da naši pokojnici i dalje žive i nosimo uspomenu na njih u svom srcu. Lijepo je održavati grobove i kititi ih jer tako odajemo počast našim milima koje nika-da ne zaboravljamo.

Da li i vi posjećujete grobove svojih bliskih pokojnika? Idite ovih dana urediti grobove jer će uskoro spomendan na sve mrtve i tada će groblja biti lijepo okićena. Važno je to činiti i tijekom godine a ne samo za Svi svete i Dušni dan.

Dragi Zvončići i Zvončice, hvala vam što javljate što se događa u vašim župnim zajednicama. Posebno je lijepo što ste nam javili kako ste proslavili početak vjeronaučne i školske godine. Budite dobri i marljivi učenici. Idite i na vjeronauk gdje ćete naučiti kako treba ljubiti Boga, ljude i sebe. Ako napišete neku pjesmicu, pošaljite je da i drugi čitaju.

Preporučam i nagradnu igru jer ima vrlo lijepih nagrada.

Uživajte još malo u toploj jeseni.

Zvončica

ODLAZAK S. SILVANE IZ SUBOTICE

UMJESTO SUZA SRCA

Nakon dvanaest godina boravka među župljanima župe sv. Roka s. Silvana Milan je otišla na novu dužnost u Zagreb.

Bilo je i suza, ali jednu od nadirljivijih čestitaka napisala je **Andrea Biro** s naslovom: Umjesto suza srca. U njoj ona zahvaljuje s. Silvani na lijepom vjeronauku i pjevanju, na prijateljskim riječima, ali umjesto suza izradila je srca i zaljepila ih na pismo. (Andrea je na slici treća s lijeva, a pored nje su Vesna i Darko.)

I vjeroučenici su se oprostili od svoje katehisticke na sv. misi 23. 09. ove godine koja će mnogima ostati u sjećanju.

Malo se šalimo

BLAŽENA VREMENA

Na blagdan Male Gospe čitalo se u crkvi evanđelje: ... Abraham rodi Izaka, rodi Jakova... Neka trudna majka pri porođajima uzdahne - Blažena vremena kad su muškarci rađali.

ADAM I EVA

Pita Eva Adama - Voliš li me?

Adam odgovori - A koga bi drugog?

JABUKE

Nastavnik pita:

- Kad je vrijeme branja jabuka?

- Kad... kad susjed nije kod kuće...

SUBJEKT

Učitelj: Ivica, reci nam gdje se nalazi subjekt u rečenici: "Bolesnik je umro."

Ivica: na groblju.

ZVONČICI NA MISI

21. 10. - 29. NEDJ. KROZ GOD.

Lk 18,1-8

Isus nas uči da moramo moliti USTRAJNO - znači da smijemo biti dosadni Bogu sa svojom molitvom.

28. 10. - 30. NEDJ. KROZ GOD.

Lk 18,9-14

Kad molimo nemojmo se hvaliti poput carinika. Budimo ponizni, znači priznajmo Bogu svoje slabosti i kažimo: "Bože, milostiv budi meni grešniku!" Takve će onda Bog uzvisiti!

4. 11. - 31. NEDJ. KROZ GOD.

Lk 19,1-10

ZAKEJ - bio je niska rasta i zbog toga nije mogao vidjeti u gužvi Isusa. Popeo se na smokvu. A Isus ga je vidio i baš njegovu kuću odabrao u koju će svratiti. Zakej je priznao da nije bio dobar i zato će svoje bogatstvo podijeliti siromasima. Zato je evo Isus došao - da potraži i spasi izgubljeno!

11. 11. - 32. NEDJ. KROZ GOD.

Lk 20,27-38

Što će biti kada umremo? Ako smo bili u životu s Bogom onda ćemo živjeti u vječnosti - tamo ćemo biti jednaki anđelima i slaviti Boga.

Jeste li znali?

❖ 21. listopada je SVJETSKI MISIJSKI DAN

❖ 24. listopada je DAN ORGANIZACIJE UJEDINJENIH NARODA

❖ 28. listopada (oktobra) je PAPIN DAN

❖ 31. listopada je SVJETSKI DAN ŠTEDNJE

❖ 1. studenoga su SVI SVETI. Zapovijedana svetkovi-na, spomen sve naše braće i sestara koji su s Bogom u vječnosti, a ne samo onih koji su službeno proglašeni svetima.

❖ 2. studenoga je DUŠNI DAN. Spomendan svih mrtvih s kojima nas vjera veže u zajedništvo svetih.

❖ 8. studenoga je MEĐUNARODNI DAN URBANIZMA

POČETAK VJERONAUKA NA BIKOVU

"PODI ZA MNOM"

Još kao mala sam shvatila što je to vjera. U mojoj obitelji se uvijek vjerovalo u Boga. Od svog najranijeg djetinjstva išla sam u crkvu. Kada sam krenula u prvi razred, pošla sam i na vjeronauk. Redovito sam išla na vjeronauk i stalno sam dobijala u crkvi da recitiram, a sada već redovito čitam - što rado činim.

Za početak ove školsko-vjeronaučne godine naš župnik je napravio malu svečanost. Meni je pripala divna recitacija "Pođi za mnom" u kojoj ima mnogo poučnih stvari. Svi smo donijeli torbe i knjige na blagoslov, da Duh Sveti posveti nas i naš pribor za školu i vjeronauk. Nakon mise bila sam od mnogih pohvaljena za lijepo recitiranje. Ja ću i dalje redovito ići na vjeronauk i slušati kako je Isus živio. Zavidim prvacima koji će i u školi imati vjeronauk. Svi oni koji nisu znali što znači vjera u Boga sada će saznati.

Želim poručiti svoj djeci svijeta da idu na vjeronauk i da kao i ja prime Prvu svetu pričest, krizmu (ili Potvrdu) i sve ono što Bog nalaže. Nije bitno tko je koje vjere jer smo svi mi djeca Božja - Isusova braća i sestre, kao što poručuju i stihovi pjesme koju sam recitirala. Evo nekih:

*Svaki čovjek, čim se rodi,
mora ići nekom cilju.
I važno je tko ga vodi
kroz životnu ovu zbilju.*

*....
Hrabro ću uz Isusa ići
dugom cestom sve do kraja.
I s njime ću sretan stići:
sve do cilja, sve do raja!*

Hvala svim roditeljima koji se brinu za vjerski odgoj svoje djece, svećenicima i katehisticama koji nas poučavaju u našoj svetoj vjeri.

*Marina Benke
Bikovo, 5. raz.*

I NASTAVNICI NA KATEHETSKOJ NEDJELJI

Početak nove školske i vjeronaučne godine u župi sv. Roka u Subotici proslavljen je u nedjelju 14. listopada svečanom sv. misom. Po prvi put u našoj crkvi djeci su se pridružili i nastavnici sa svojim direktorom iz obližnje škole "Ivan Milutinović". Pravi ukras bila su djeca iz novootvorenog vrtića u samostanu Kćeri milosrđa "Sunčica". Od njih smo najprije čuli dvije recitacije i onda pjesmu "Isuse, volim te". Oni su najviše uljepšali naše misno slavlje. Oni su obradovali i župnika i svoje roditelje koji su ih doveli na misu. Prvo čitanje je čitala naša nastavnica Jozefa, a učenici su predmolili molitvu vjernika i prinijeli u procesiji prikazne darove. Posebno smo pripremili i radosne pjesme za ovu misu pa nam je svima bilo lijepo. Župnik Andrija je u propovijedi pitao djecu da li vole ići u školu i na vjeronauk na što su svi odgovorili - DA. Prvi razredi će možda i u školi imati vjeronauk i oni to jedva čekaju. Na kraju su sva djeca dobila čokoladice.

S nama je bila i nova katehistica s. Bosiljka koja je zamijenila našu časnu Silvanu. Mi ćemo biti dobri i njoj na vjeronauku kao i s. Silvani a ja bih volio da ovakvih slavlja bude više jer to čini radosnijom našu župnu zajednicu.

Filip

Djeca iz vrtića "Sunčica"

DOBITNICI LIJEPIH NAGRADA

U župi sv. Roka u Subotici, 14. listopada, kada su školarci slavili početak školske i vjeronaučne godine, deset nagrada otišlo je u ove ruke:

1. Jelena Ivanković, P. Horvackog 66, Subotica - školska torba s priborom
2. Jasmina i Vesna Milanković, G. Verušić 93, Subotica - krunica u kutijici
3. Smiljan Dimitrijević, Kapetanova 1, Sombor - komplet bojica
4. Kristina Topalić, Bačka Tvrdava 19, Bač - kipić Majke Božje Bistričke
5. Radomir Piljagić, Vojvođanska 24, Sombor - krunica s knjižicom
6. Nikola Stantić, Josipa Lihta 80, Subotica - mala krunica u kutijici
7. Anamarija Skenderović, Marije Bursać 10 A, Subotica - slika BDM
8. Josip Ivković, Josipa Zelića 58, Subotica - suvenir s mora
9. Jelena Kulundžić, I. Antunovića 65, Subotica - krunica
10. Nataša Brčić Kostić, Mala Bosna 262 - knjiga o Mariji Petković

Evo i novog zadatka na koji brzo pošaljite svoje odgovore na već poznatu adresu: Uredništvo Zvonika, Ivana Milutinovića 52, 24000 Subotica do 11. 11. 2001. godine.

POČETAK ŠKOLSKE I VJERONAUČNE GODINE U TAVANKUTU

U nedjelju 9. rujna na sv. misama u Gornjem i Donjem Tavankutu djeca i mladi koji idu u školu zajedno su molili za retan početak i nastavak nove školske i vjeronaučne godine. Isprkos jakoj kiši koja toga dana nije prestajala, na svetim misama je bilo oko 150 djece i mladih koji se donijeli svoje orbe pune knjiga i bilježnica na blagoslov u crkvi. Teško je bilo prići oltaru jer je oko njega bilo mnoštvo torbi. Župnik je u propovijedi podsjetio da i Crkva i škola moraju raditi oko djelovitije i kvalitetnije izgradnje mladih osoba te na taj način ispunjati svoje poslanje. Da se to želi potvrditi, govori podatak da lijepi broj prosvjetnih radnika naših župa redovito dolazi na sv. mise. Na svršetku sv. mise župnik je blagoslovio torbe i poželio svim učenicima da budu marljivi i vrijedni ove školske vjeronaučne godine te da se redovito susrećemo nedjeljom kod Božjeg oltara u crkvi. /I. P./

KUPON "ZVONIKA" br. 10/2001

Papin dan slavimo: _____

Ime i prezime: _____

Adresa: _____

Uredili: Marina, Dijana, Ivana, Željka, Biserka, Igor i Ljubica

Bog mladi!

Mogućnost da i dalje uživamo u lijepom vremenu dovodi do povremenog zaboravljanja situacije i zbivanja koja se odražavaju na sve nas. Ali stvaran život oko nas neprestano opominje. Zbivanja na globalnom planu potiču nas da jasnije, odlučnije i čvršće zauzmemo stajalište za mir. Ako ste prisustvovali misi mladih za mir mogli ste biti nadahnuti izuzetnom propovijedi u kojoj je onako diskretno dat osvrt na svjetska zbivanja.

U ovom trenutku, kada su pogledi upereni u zbivanja u svijetu, molitva za mir koja je već dugo prisutna u našem duhovnom životu, još je potrebna. Jedno za drugim otvaraju se žarišta sukoba. Sukobi su mnogi i veliki. Oni znaju trajati godinama i uvijek odnose mnoge živote i prouzrokuju velika razaranja. Preslabi smo, očito, da zaustavimo "usijane" glave. No, najveća je greška što prečesto zapuštamo svakodnevnu molitvu. Koliko je ona ipak potrebna pokazuju svakodnevna zbivanja, kako u našem životu tako i ona oko nas. Mir u nama, koji nam je toliko potreban, potreban je također i ljudima oko nas. Ako pozitivnu energiju koju smo prikupili kroz molitvu emitiramo oko nas, umirujemo i sebe i ljude oko nas. Tomislav Ivančić je rekao da molitva nije dovoljno dobra ako ne mijenja. Svaka bi molitva trebala mijenjati najprije nas same, a onda i one za koje molimo. Sigurno nam u ovakvim molitvama može pomoći Marija - Kraljica sv. Krunice i Kraljica mira.

Molimo žarče za mir.

Marina

GOSPI

Kroz život naših radosti i boli
promičeš, majko, kao tiha sjena.
Poznaješ nam duše široke kao ravan
i srca naša često izranjena.

Srce je tvoje s našim srcem jedno,
ruke su tvoje žuljne ko i naše,
jer s nama živiš, moliš se i patiš
i ljubavlju čuvaš nam salaše.

Raduješ se s nama svakom zlatnom klasu,
svakom novom plodu naših ravnih njiva.
Po rukama tvojim i molitvi vrućoj
u živote naše blagoslov se sliva.

Al kad vidiš, majko, da se nebo mrači,
da se svjetlo vjere u dušama gasi:
prigrli nas čvrsto, ne daj nam zalutat,
duše nam od smrti, od propasti spasi.

s. Blaženka Rudić

MLADI NA HODOČAŠĆU MURAN - LEVOČA

Svake godine (ove godine po 10. put) mladi Slovačke hodočaste pješice u Levoču. Levoča je poznato marijansko svetište u Slovačkoj a na 4. mjestu u Europi.

U ovogodišnje hodočašće uključili su se i mladi iz Selenče. U Slovačkoj su najprije posjetili Harmanecku pećinu, sjemenište u Badinu gdje su imali misu a poslije program. U Muranu su se priključili grupi mladih koji su došli na hodočašće.

Svaki hodočasnik je dobio maramu u boji te knjižicu radi boljeg uključivanja u program. U ovom hodočašću sudjelovalo je 550 mladih, podijeljenih u pet grupa.

Hodočasnici su pješačili od ponedjeljka do subote, svaki dan oko 20 km u prijatnoj i prijateljskoj atmosferi, i po kiši i po suncu a prolazilo se lijepim krajolicima "Slovenskog raja". Spavali su po školama gdje je uvijek bilo dobro raspoloženje.

Tijekom putovanja do subote bili su zanimljivi programi a u četvrtak je sv. misu predvodio rožnjovski biskup msgr. Eduard Kojnok.

U subotu su stigli do cilja - u Levoču. Navečer su svi predstavljali svoje grupe - pjevanjem himne grupe, crtanjem zastave i osobnim svjedočenjem o sudjelovanju na ovom hodočašću. Ponoćnom sv. misom je završilo hodočašće mladih, dok je u samoj crkvi program trajao sve do jutra za ostale hodočasnike. I u nedjelju je bila sv. misa nakon koje su polako krenuli svojim kućama.

U Levoču se hodočastilo sa svih strana Slovačke i računa se da je bilo prisutno oko 5.500 vjernika kako mladih, tako i djece i odraslih.

Iz Selenče je hodočastilo 30 Slovaka, a s nama su bili sjemeništarac Dragan Muharem iz Vajske i Dragoslav Kozak iz Plavne.

Bili smo prvi puta na ovom hodočašću. Našli smo blago zakopano na livadi. I vjerujem da ćemo ubuduće nastaviti organizirati ovo hodočašće u Slovačku jer po licima mladih i njihovoj radosti i zadovoljstvu se vidjelo da im upravo ovakva druženja najviše trebaju.

K. R.

"Ljubav sve pobjeđuje"

Duhovnost Djela Marijina, koja je predstavljena u "Zvoniku", ima svoj ogranak u kojem su mladi članovi a koji žele izgraditi novi, ujedinjeni svijet. Oni prije svega nastoje promijeniti sebe i pomoći drugima da učine to isto. Da bi to ostvarili, oslanjaju se na ovu rečenicu: "Vjerujemo u ljubav koja sve pobjeđuje". Poduzimaju konkretne akcije od kojih će neke ovdje biti opisane.

Prihvatanje drugačijih - znači graditi nove odnose s osobama u potrebi, doseljenicima, izbjeglicama, starim i napuštenima, beskućnicima.

Time - out je trenutak molitve ili šutnje za mir u svijetu svakog dana u 12 sati.

Peticije - sakupljanje potpisa da se obrane prava svakog naroda na mir i slobodu i za zaustavljanje trgovine oružjem.

Fond ujedinjenog svijeta - pojedinačno pridonosimo ovom fondu osobnim odricanjem ili drugim zajedničkim akcijama.

U okviru Tjedna ujedinjenog svijeta (23. 09. - 30. 09.) grupa Mladih za ujedinjeni svijet iz Subotice organizirala je u župi sv. Jurja u nedjelju 30. 09. akciju prikupljanja pomoći za potrebne u Africi (tzv. "Projekt Afrika"). Uz muziku i druženje održano je takmičenje u stolnom tenisu, a pobijedio je Andrija Pavluković i u pikadu, gdje je najprecizniji bio Dražen Petrekanić. S nama su bili i naši prijatelji iz Bečeja.

Što reći za kraj? Ujedinjeni je svijet ipak moguć, ali i mi moramo dati svoj dio.

Branimir

TERORIZAM U SVIJETU

Napadnuta Amerika

Prije mjesec dana, točnije 11. rujna, izvršen je neviđeni teroristički napad na Sjedinjene Američke Države kada su ljudi kamikaze u dva aviona uletjeli u zgrade Svjetskog trgovinskog centra. Kao da smo gledali film neke suvremene produkcije u kojoj je sve ličilo na stvarnost. Dvije visoke zgrade Svjetskog trgovinskog centra nestale su u nekoliko sati a s njima i skoro 6.000 ljudi. Nedugo nakon ova dva napada još jedan avion je uletio u Pentagon u Washingtonu. To je stvarno bio užasan dan za Ameriku, ali i za cijeli svijet.

Ono od čega se strahovalo, obistinilo se na najsuroviji način. Nitko više na kugli zemaljskoj nije siguran. Žrtve bolesnih umova i nevjerojatnih političkih ambicija bili su nevini civili. Treći milenij počeo je kao u znanstvenoj fantastici.

Amerika uzvraća udar

Dobra je stvar što Amerika nije odmah reagirala već je dala neko vrijeme Talibanima da predaju glavnog sumnjičenog za teroristički napad Osamu bin Ladenu. Međutim, nakon mjesec dana od tih užasnih događaja Amerika je počela kampanju protiv

terorista najprije na diplomatskom polju a zatim i bombardiranjem ciljeva u Afganistanu. Kako to javljaju Vlade zemalja koje su uključene u vojne akcije, uz vojne akcije usporo ide i humanitarna akcija.

Nameće se veliko pitanje: hoće li se pomoću "vojnog odgovora" moći vratiti svi oni životi nevinih ljudi koji su poginuli u New Yorku? I Papa je, vrlo zabrinut za daljnji tijek odnosa u svijetu, pozivao na suzdržanost znajući da je svaka vrsta osvete mogućnost da se još više razljuti druga strana. Kad je u pitanju sila kao što je Amerika, može se očekivati da će suvremena tehnika i naoružanje pokazati moć ali će i ovog puta stradati mnogi nevini ljudi. Ako u svjetlu novih događanja, koja govore o virusu antraksa koji se u bijelom prahu šalje poštom na mnoge adrese u svijetu, sagledamo posljedice ovih napada i uzvraćanja "udarca", jasno je da kraja nema. Treći milenij sa sobom donosi nesagledive opasnosti. Još je nešto očigledno - sredstva i načini uništavanja ljudi su potpuno nepredvidljivi i niti moderna kompjutorska tehnika ne mogu

uništiti ljudsku silu koja preuzima samoubilačkim akcijama stvar u svoje ruke.

Mi kršćani zalažemo se protiv svakog vida nasilja. Nikada se problemi ne mogu riješiti oružjem, štoviše, oni postaju samo još veći. Uvijek treba biti spreman na dijalog i na kompromise. Teško je vjerovati da će korak koji je poduzela u ovom slučaju Amerika imati pozitivan ishod jer se muslimani već spremaju za odgovor. Ako se ovako nastavi, ne vidim tomu kraj. Treba se stalno moliti za ljude koji odlučuju o miru u svijetu da donesu najpametniju moguću odluku i da budu spremni na kompromise. Neka tome posluže i naše mise mladih za mir koje se već dugi niz godina služe u subotičkim crkvama.

Sila izaziva silu, a molitva doziva mir!

Igor Čeliković

CNN EXCLUSIVE

MISA MLADIH ZA MIR

Molitva je vrlo efikasan lijek za sve naše "bolesti", bilo da je izrečena šapatom, kroz suze ili smijeh ili čak u tišini. Važno da je ustrajna i iskrena. A kada moliš glasno i u jednom trenutku pored svog začuješ još jedan glas, tvoja molitva dobija na snazi, hrabri te i jača. Osjećaš se kao da si malena lađa koju je zahvatio neki veliki i čudesan val. Osjećaš da je taj put molitve pravi put. I moraš priznati da je divan osjećaj naći se u mnoštvu koje, kao i ti, vapi istim prošnjama. Takvo jedno mnoštvo okupilo se na sv. misi za mir prvog petka u listopadu u crkvi sv. Jurja u Subotici. I razili smo mir u sebi, molili mir od Boga i pružali mir jedan drugome. Lako je pružiti ruku mira onome koji je u strahu, tjeskobe, nasilja i terorizma? Kako dotaknuti "dlan svijeta" a da nas ne povrijedi isti? Mi, koji smo bili na misi tražit ćemo put u srcu koje izgara za nas, u ljubavi koja ljubi radi drugih - kako reče vlč. Dobal u propovijedi. Naš cilj je plemenit i uzvišen, zove se MIR. Za MIR - molite i vi s nama.

Mirela i Ivana

STUDENSKI VJERONAUK RAZRIJEŠIO DILEMU

ALOJZIJE STEPINAC ZLOČINAC ILI SVETAC?

Na vjeronauku za studente i mlade radnike u župi sv. Roka 11. studenog poveden je razgovor o temi koja je privukla pozornost tridesetak mladih. Tavankutski župnik Franjo Ivanković je u vidu razgovora odgovarao na pitanja i tako pojasnio neke događaje iz života ličnosti koja je u povijesti proglašena zločincem od komunističkih vlasti i blaženim od Katoličke crkve. Tema je izazvala pitanja jer su mnoge činjenice o sudskom procesu bile nepoznate, a dobro ih je razjasniti. /Zu/

MOJ IDEAL - MILOSTI PUNA

SUPER ŽENA

**Marija darovateljica
božanskog života**

Neizmjerni Bog nam daje svoj vlastiti život preko Marije. A gdje nam je Bog prisutniji i bliži nego negoli u presvetoj Euharistiji. Svećenik koji nam je dijeli zapravo nadomješta Blaženu Djevicu Mariju, koja nam u svojoj beskrajnoj ljubavi daje puninu svoga unutarnjeg života; svog vječnog neograničenog života; ona nam daje samoga Boga, Isusa Krista euharistijskoga.

/Ivan Merz/

*Evo NEKOGA! Evo NJE!
Uječito mlada i lijepa.
Za sve generacije.*

*Popularna u cijelom svijetu.
Bogatija ljubavlju i dobrotom!*

Je li ona SUPER STAR?

Ne.

Je li to "hit radio"?

Ne.

Je li to supermen?

Ne.

To je SUPER ŽENA - MARIJA.

*Uvijek spremna
da stupi u akciju.*

Kako sam je upoznala

Gospu sam prvi put susrela kao ženu koja je rodila Isusa, kao majku. Zbližavanje se odvijalo jako polako, postupno. Kako je rasla moja spoznaja o svijetu, zahvaljujući milosti Božjoj i mojim dragim roditeljima, rasla je i moja vjera. Razumjela sam da Marija nije samo Kristova majka, nego i moja. Štoviše, Majka svim ljudima. U *Marijinom djelu* upoznala sam je i još uvijek je upozna- jem iz raznih aspekata u različitim životnim situacijama. Ona mi sada nije samo nebeska Majka nego i sestra, prijateljica, pomoćnica, saveznik, savjetnica i još puno toga.

Mariji, o Marijo, o kako lijepa si!

O Marijinoj ljepoti govori se u mnogo pjesama. Što znači biti lijep? Ljepota je božanska osobina. Stoga, želimo li biti kao Marija, moramo biti lijepi. Razmišljajmo. Za Djevicu nije bila toliko bitna boja kose, stas, ten... A bila je lijepa sigurno. Pokušavam nabrojati bar nekoliko temeljnih njezinih karakteristika: uredna, čista, slobodna, pristojna, prijatna... Da, u pitanju jest izgled (o kojemu smo dužni voditi računa, inače smo "musave" slike Božjega lica), ali još više valja paziti na čistoću svoje duše. Ljepota ili ružnoća duše isijava, više nego što mislimo, kroz čovjekovo lice, oči, osmijeh i ponašanje prema našim bližnjima. Isto je tako važno oko sebe načiniti sklad i red. U nazaretskoj kućici, bez obzira na teške uvjete, ne vjerujem da je bio nered. Priznajte da bi i vama to bilo nezamislivo. Tako i mi čak i spremanjem kuće, ako to činimo s ljubavlju, možemo uprisutniti Mariju. A gdje je Ona, ondje je i njezina Obitelj.

**DRAGA MARIJA - TI SVJETLO-
STI KOJA ME VODIŠ K IZVORU. S
TOBOM KROČIM U SIGURNOSTI.
TVOJ ME POGLED BUDNO PRATI.
ANĐELI ŠTO TI SLUŽE RAVNAJU
PUTE POD MOJIM NOGAMA.**

Prvi dio mozaika

Stvarno dajem sve od sebe, ali NE MOGU. Nikako mi ne uspijeva staviti sve u pismeni oblik, a žarko želim... Već mjesecima intenzivno razmišljam i razmatram o Divnoj i hoću je učiniti što bliskijom i vama, dragi čitatelji *Zvonika*. Nemoćna pred zadatkom koji me nadmašuje tek sada prihvaćam kao konačnu istinu: Nije mi moguće opisati kakva je Marija. Samo za nabrojanje njenih imena i osobina bez ikakva pojašnjenja bile bi potrebne stranice i stranice. Isto tako ne mogu vam objasniti ni prikazati odnos Preblažene i mene, jer što je živo stalno se mijenja, razvija, raste i ostaje nedorečeno kad se pokuša izreći. Stoga će moj dar vama biti ovaj komadić mozaika u kome se mogu naći razne boje i nijanse života. I ima mjesta i za sve vaše bisere, suze, smijeh, patnje i radosti...

**ŽELITE LI OSTATI VJEČNO MLADI, UZMITE MARI-
JIN RECEPT: ČISTOĆA I NEVINOST NE STARE.**

Evangelje po Mariji - s Gospom k vrhuncima

Dobro su nam poznata evangelja po Mateju, Marku, Luki i Ivanu, ali nam je možda manje poznato evangelje po Mariji. A ipak ono postoji i već stoljećima vrši poslanje koje mu je Bog povjerio. To Gospino evangelje zove se KRUNICA. Ima li nešto ljepše nego čitati Marijino evangelje, tj. da razmišljamo u svom srcu o svim veličanstvenim djelima koja je Gospodin učinio njoj i po njoj cijelom čovječanstvu?! Krunica će nam postajati tim sadržajnije i draža molitva koliko više budemo poput Gospe u svom svagdanjem životu naučili otkrivati Boga i njegovu ljubav - u radosnim, žalosnim i slavnim trenucima.

Zajednički start

Kako li je izuzetna žena Marija kad se u nju zagledao božanski Zaručnik. Od samog početka može se učiniti da je njoj sve lako. Bezgrešna... Velika u svom FIAT - Neka mi bude po tvojoj riječi! Cijeli njezin život je slavljenje Boga - MAGNIFICAT. Život tako isti, a ujedno i toliko drugačiji od mojeg i tvog. Svaki čas čeka na naš odgovor. Želi stanovati u ovom svijetu, ovom gradu, u mojoj kući, u moj srcu... DA! BAŠ KAO I KOD MARIJE!

Dijana

JESEN U ZNAKU BRAČNIH JUBILEJA

Obično se kaže da je rana jesen vrijeme vjenčanja i svadbenih veselja. Tako je to i ove godine, a tako je bilo i prije 25 ili 50 godina. Na ovoj stranici upravo pišemo o onima koji su proslavili srebrni odnosno zlatni jubilej svoje bračne ljubavi i vjernosti. Mislim da je ovo vrlo značajno isticati u ovo vrijeme gdje pravo značaj bračne vjernosti i ustrajne ljubavi gubi na vrijednosti. Ovdje ćemo kratko spomenuti one o kojima smo dobili obavijest ili smo sami sudjelovali u navedenim slavljinama.

PAJO I ANTONIJA VACI

U crkvi sv. Jurja, 19. kolovoza, Bogu su zahvalili za 50 godina svoje ljubavi i vjernosti **Pajo i Antonija Vaci**. Svečanu sv. misu predvodio je župnik **István Dobai**, a prigodnu propovijed držao je **Andrija Anišić**, urednik "Zvonika". Na kraju misnog slavlja pridružio se i njihov rođak **mr. Andrija Kopilović**, predsjedavajući Instituta "Ivan Antunović". Oni su se inače vjenčali 2. 08. 1951. godine u crkvi sv. Roka, a vjenčao ih je njihov rođak **van Juriga**, tadašnji tajnik biskupa Budanovića. Po zanimanju je Pajo bio i ostao tesar, a Antonija je bila šnajderka do vjenčanja, a oslije toga je postala "majka", tj. obavljala je odgovornu zadaću domaćice i majke. Bog im je podario dva sina: Stanka, koji sada živi u Kanadi, i Branka. Imaju i petoro unučadi koji su im posebna radost i ponos.

S njima je njihova unuka Antonija napravila duži intervju koji ovdje prenosimo u izvadcima.

Antonija: *Kako ste se upoznali?*

Dida: Upoznali smo se u tadašnjem Hrvackom domu (tanas je to Mladost) u Harambašićevoj - na zabavi, ali ona je bila nastalom sa drugim momcima i curama. Nisam mogao odoliti i ja sam je orkestar zasvira za ples (jazz). U tom momentu sam bio u društvu momaka i dogovorim se s jednim drugom (drug se zvao **Fre Matković**) da ću ovu divojku zamolit za ples. On mi je odgovorio - to je moja komšinica iz Gata. I, zamolio sam drugu ženu da ako me koji momak zamini u plesu, što je u to vrijeme bilo normalno, da on uskoči i da ga ona zamini. Tako je bilo da sam bio zadnji igrač u toku plesa i moju divojku više nisam ispuštao iz mog prisustva...

Antonija: *Šta je za 50 godina braka bilo najteže...*

Majka: - Meni nikad ništa nije bilo teško.

Dida: - U životu od mladosti vaspitan sam uredno, patrijarhalno, poslušno i radno. Negodovanja ni u kojoj prilici nisam mogao ispoljiti ni u školi ni u crkvi ni u kući. Zahvaljujući tim elementima odgoja ja sam strpljivo prosleđivao i živio tako. Tako da mi nikad nije bilo teško drugog a posebno starijeg poslušati. Tako je i do dana današnjeg.

Antonija: *A šta najlipče?*

Majka: - Meni je sve bilo pomišano - i dobro i loše.

Dida: - Cio život mi je protekao u toj dobroti jer sam stalno bio pri tom da bolje ne može biti, ne često je bilo i onih dana, ali ja sam fala Bogu bio pri dobrom zdravlju pa sam solidno održavao obitelj.

Antonija: *Kako se snalazite sada u starosti?*

Majka: - Ja sve svoje nevolje i brige prepuštam dragom Bogu i didi. Svoje dane provodim moleći, šetajući i odmarajući. Snašla me je bolest a jedine svitile tačke u tome su dida, sinovi, snaje i unuci.

Dida: - Ne želim nikog prozivati ali pozivam sve mlade a posebno one koji su se približili 25. obljetnici braka da nešto mladalačke ljubavi ostave i za stare dane.

MIJO I TERESKA TEMUNOVIĆ

U nedjelju, 7. listopada u župi Presvetog Trojstva u Maloj Bosni svoj zlatni jubilej bračnog života proslavili su **Mijo Temunović i Tereska r. Bartaloš**. Sv. misu je predvodio katedralni župnik **mons.**

Stjepan Beretić u zajedništvu s Mijinim bratom **Josipom** i domaćim župnikom **Ivanom Prčićem**. Mijo i Tereska vjenčali su se baš toga dana prije pedeset godina u župi sv. Marka u Starom Žedniku. Njihov vječni "da" ljubavi blagoslovio je župnik **mons. Franjo Vujković**.

Zanimljivo je spomenuti da Mijo potječe iz brojne obitelji i da ima brata svećenika - **Josipa**, i dvije sestre redovnice: **s. Trpimiru** i **s. Leopoldina**.

Živjeli su u Žedniku, jedno na jednoj drugo na drugoj strani, a upoznali su se u crkvi. Nakon vjenčanja živjeli su tri godine, a onda su se preselili u Malu Bosnu. Čitav svoj život posvetili su obrađivanju plodne bačke zemlje i darivanju života. Velikodušno su darovali život: **Mariji, Stani, Stipanu, Anici, Josi, Ivici, Stipanu, Peri, Tomici i Kati**. Zanimljivo je naglasiti da im je svo desetero djece "podomljeno". Vjenčali su se svi u Katoličkoj crkvi i svi su se oženili i udali za Bunjevce, što s ponosom ističu. Sada su obogaćeni i s 23 unučadi, a imaju jedno praunuče, a

drugo očekuju ovih dana. Ovaj svoj "uspjeh" pripisuju dragom Bogu i zajedničkoj molitvi koju su njegovali u obitelji, a njih dvoje još i danas zajednički mole. Plodovi su očiti... Bogu hvala, a on neka učini njihov primjer privlačnim današnjim mladim bračnim parovima.

ANASTAZIJA I MIĆO SKENDEROVIĆ

Prethodna bračna priča nastavlja se ovdje jer i njihova kćerka slavi svoj bračni jubilej. Mijina i Tereskina kćerka **Anastazija** vjenčala se s **Mićom Skenderovićem** 11. rujna 1976. godine u Maloj Bosni. Oni sada žive u župi sv. Roka u Subotici i ondje su zahvalili Bogu za srebrni jubilej svog bračnog zajedništva. Na svečanoj sv. misi, u okviru slavlja Katehetske nedjelje, župnik **Andrija Anišić** je istakao njihov primjer kao poticaj prisutnim roditeljima. Oni su naime svoju ljubav "okitili" s četvoro djece. **Slavko, Ana, Miroslav** i **Marinko** su njihov ponos i njihova radost. Svima su djecu odgojili u kršćanskom duhu i redovito ih slali na vjeronauk, a i sami svake nedjelje dolaze na misu i pričešćuju se.

Njihova kćerka **Ana** vjenčala se s **Ivicom Merkovićem**, na blagdan Male Gospe ove godine u ovoj župi.

IVAN I ĐULA VOJNIĆ

U župi sv. Roka u Subotici, 23. rujna 2001. godine Bogu su zahvalili za svoju bračnu ljubav i **Ivan i Đula Vojnić**. Oni su se prije 25 godina vjenčali u katedralnoj župi sv. Terezije. Sada su "komšije" župnoj kući i crkvi sv. Roka. Oni su tihi, ali revni župljani, praktični vjernici. Njihova kćerka **Jadranka** slijedi njihov primjer. Redovito ide nedjeljom na misu i čita Božju riječ, ali češće u kapeli sv. Elizabete u subotičkoj bolnici. Neka im Gospodin podari sretno "zlatno razdoblje" njihovog bračnog i obiteljskog života.

Svim jubilarcima od srca čestitamo i želimo puno Božjeg blagoslova u danima i godinama koji su pred njima.

Priredio: **Andrija Anišić**

Požega

BISKUPOVA PORUKA ADVENTISTIČKOM KONGRESU

Mons. dr. **Antun Škvorčević**, požeški biskup, primivši od Kršćanske adventističke crkve poziv za sudjelovanje na kongresu Kršćanske adventističke crkve, Jadranske unije konferencija, koji je održan 6. listopada u Zagrebu pod motom "Dijete - dar Božji", odgovorio je na poziv pismom **Miroslavu Loreneinu** u kojem tumači da se ne može odazvati zbog ranije preuzetih obveza, te uz ostalo ističe: "Pridružujem vašim molitvama i svoj vapaj da Bog Stvoritelj obdari sve ljude u Hrvatskoj dubokim osjećajem divljenja, zahvalnosti i poštovanja prema svakom stvorenju, posebno prema djetetu kao Njegovu neprocjenjivom i nepovredivom daru od samog začeca. Zajedno s vama dižem svoj glas da svima onima koji velikodušno surađuju s Bogom u primanju dara života ne bude u našem društvu uskraćeno dostojanstvo i svaka potpora koja im pripada." (GK)

SVETA STOLICA O BRAČNIM I IZVANBRAČNIM ZAJEDNICAMA

Papinsko vijeće za obitelj objavilo je dokument "Obitelj, brak i činjenična zajednica" u kojemu poziva političare i parlamente diljem svijeta na stvarnu zaštitu obitelji. U dokumentu se upozorava kako se brak ne može izjednačiti s činjeničnim zajednicama, odnosno država ne bi smjela pravno izjednačiti bračnu zajednicu i ostale oblike zajedničkog života, posebno zajednice homoseksualnih parova. To bi izjednačavanje dovelo do diskriminacije braka, stoji u dokumentu Svete Stolice koji ima 77 stranica, a 21. 11. 2000. u Vatikanu ga je predstavio predsjednik Vijeća kardinal Alfonso Lopez. Na braku muškarca i žene zasnovana obitelj temelj su društva, stoga mora biti priznat i zaštićen, jer cijelo društvo pati kad su obiteljske vrijednosti ugrožene, ističe se u dokumentu. Dokument poziva katoličke zakonodavce da se s velikom odgovornošću suprotstave davanju pravnog priznanja zajednicama istoga spola, dodajući kako pastoralni djelatnici moraju voditi računa o "ljudskoj ranjivosti" i osobnim razlozima kod stvaranja posebnih oblika zajedničkoga života, no "razumijevanje okolnosti i poštivanje osoba nije jednako pravnome priznanju". /IKA/

PAPIN PROPOVJEDNIK O PODCJENJIVANJU SOTONE

Papin propovjednik kapucin Raniero Cantalamessa je upozorio o podcjenjivanju uloge Sotone. Krist je svojom smrću pobijedio Sotonu, ali Isusova pobjeda na križu ne svodi se samo na to, jer On je umro "ne samo za narod nego da raspršene sinove Božje skupi u jedno", kako kaže sv. Ivan. Papin se propovjednik zatim osvrnuo na današnju šutnju o Sotoni. Čini se kao da je borba završena i vodi se samo protiv krvi i mesa, tj. samo protiv čovjekova zla. Čini se da je davao vrlo zadovoljan jer je uspjela njegova najveća varka, učiniti da se ne vjeruje u njega, u njegovo postojanje. Današnji čovjek je alergičan kada se priča o toj temi, dodao je o. Cantalamessa. Prihvaćaju se, svjesno ili nesvjesno, umirujuće tvrdnje: demoni su sveukupnost čovjekovog moralnog zla, simbolička personifikacija, mit, zastrašivanja. To je kolektivna podsvijest ili kolektivno mišljenje. Kad je papa Pavao VI. govorio kršćanima o egzistenciji Sotone kao živog i duhovnog bića, strašne, misteriozne stvarnosti, jedan dio današnje kulture nazvao je to vraćanjem srednjovjekovnom mračnjaštvu. Čudna predrasuda o srednjem vijeku kad smo upravo završili s Auschwitzom i Hirošimom, dodao je u nastavku Papin propovjednik, upitavši, koji je rezultat šutnje o postojanju Sotone? Pojavio se u raznim oblicima praznovjerja, od magije, vještičarenja, vidovnjaštva, horoskopa, talismana, do satanističkih sekti. To je postalo društveno-komercijalna pojava. Najveći dokaz postojanja Sotone nije u grešnicima i opsjednutima nego u svecima, dodao je u nastavku svoje homilije, danas u bazilici sv. Petra o. Raniere Cantalmesa. Navodeći primjere više svetaca koji su osjetili djelovanje Sotone te videći smisao tih kušnji u Biblijskoj knjizi o Jobu pojasnio je biblijsku istinu da je demon stvorenje koje se okrenulo protiv samog Boga. /IKA/

PAJO KUJUNDŽIĆ - NESUDENI ŽUPNIK ŽUPE SV. TEREZIJE U SUBOTICI

Kratko Vojnitsevo župnikovanje u Kera

Kako se župnik Vojnits morao osjećati u svojoj župi? Slabo je razumio jezik svojih vjernika, a oni su mu na svakom koraku davali do znanja da ga ne žele. Nije Vojnits morao dugo trpjeti prosvjede svojih župljana budući da mu se pružila novija prilika da još jednom pokuša sreću u Subotici. Dne 8. listopada 1910. umro je **Veco Mamužić**, župnik župe svete Terezije u Subotici. Od njegovog službenog preuzimanja župe svetog Roka (ponedjeljak, 28. veljače 1910. godine) prošlo je nešto više od 7 mjeseci, a od njegovoga svečanog ustoličenja (21. kolovoza) istom dva mjeseca, ipak će zatražiti premještaj. Na 2. stranici lista *Bácsmegyei napló* od 11. svibnja 1911. čitamo: "Za župu svetoga Roka se u kratkom vremenu po drugi put bira župnik. Za položaj tamošnjega župnika natjecala su se dva kandidata: **Blaško Rajić** i **Lajčo Budanović**. Nakon što je gradonačelnik saslušao mišljenje i želje gradskih zastupnika iz Kera, Gradska stranka se odlučila za **Blaška Rajića**. Samim tim bilo je sasvim izvjesno, da će on biti izabran za Vojnitsevog nasljednika. Župnik **Bajsai Vojnits Dezső** nije dugo ostao na čelu župe. Dobio je ljepšu, sjajnu župu, župu svete Terezije." Vojnitsev premještaj nije bio želja vjernika, već je bio plod političkih borbi u gradskoj samoupravi.

Umro župnik Veco Mamužić

Nadbiskupskom ordinarijatu u Kalači 8. listopada 1910. godine obratio se subotički kapelan **Ivan Petreš** u ime svojih kolega kapelana. On javlja ordinarijatu da je istoga dana umro njegov župnik **Veco Mamužić**. Nadbiskupski ordinarijat je upravljanje župe povjerio upravo **Ivanu Petrešu**, koji je dva mjeseca stajao na čelu župe kao privremeni upravitelj. Kasnije će se Ivan Petreš proslaviti kao dobar pastir i plodan pisac koji je podržavao i vjeru i narodnosni duh u onih Hrvata koji su poslije Prvog svjetskog rata ostali u Mađarskoj. Upraznjeno mjesto župnika

svete Terezije je bilo nova prilika za Vojnitsa.

Dokle će Vojnits izdržati u glavnoj subotičkoj župi

Vojnits je jako želio župu svete Terezije i radovao se predstojećem premještaju. Na njegovu žalost, većina župljana župe svete Terezije nije htjela ni čuti za njega. Na naslovnici subotičkog dnevnika *Bácsmegyei Napló* od 4. veljače 1911. godine čitamo o pravoj buri u Subotici koju je izazvao izbor **Dezsőa Bajsai Vojnitsa** za župnika župe svete Terezije u Subotici. Naime, 31. siječnja 1911. godine izabralo je subotičko gradsko poglavarstvo Vojnitsa za župnika župe svete Terezije. Hrvatsko stanovništvo Subotice je tu vijest primilo s nezadovoljstvom i ogorčenjem. Spomenuti subotički dnevnik ističe da se takvo nezadovoljstvo moglo predvidjeti budući da su Hrvati u glavnoj subotičkoj crkvi tradicionalno očekivali župnika "bunjevačkog podrijetla".

Kako je Vojnits izabran u svetu Tereziju?

Nezadovoljni zastupnici su nakon proglasa rezultata glasanja smjesta napustili dvoranu. Jedan od nezadovoljnika je dao izjavu novinaru u kojoj stoji da su se vladajući krugovi u Subotici bili dogovorili da za župnika svete Terezije zatraže **Paju Kujundžića**, što su svi i prihvatili. Onda se ipak dogodilo da su zastupnici glasali za Vojnitsa "dijelom zato što ga Kerčani nisu voljeli zbog njegovog slabog poznavanja hrvatskog jezika, a dijelom i zato, da ga se riješe". Članovi najveće, Gradske stranke su se bili odlučili za **Paju Kujundžića**, a onda su listom pogazili dogovor. Nezavisna stranka je sve učinila da Vojnitsevima promaknućem onemogući bunjevačkog kandidata. Među najotvorenijim nezadovoljnicima bili su **Babijan Malagurski**, **Mate Dulić** i **Stanislav Neorčić**. Nezadovoljni zastupnici ističu da protiv osobe novoga župnika nemaju ništa osim toga što su iznevjerali očekivanja građana koje su zastupali. Govorilo se čak i o osnivanju nove stranke u gradu,

Bajsai Vojnits Dezső

koja bi bolje zastupala interese građana, a zvala bi se Građanska stranka. Lijepo je od nezadovoljnika što su na novinarsko pitanje: "Imate li kakav prigovor protiv osobe novoga župnika?" znali odgovoriti: "Nemamo ništa protiv njega. Svi mi cijenimo i poštujemo novoga župnika, ali ne smijemo dopustiti da se još jednom dogodi, da izigramo želje većine građana samo zbog veta jedne klike na vlasti."

Devet godina u župi svete Terezije

Od 1911. do 1920. godine bio je **Bajsai Vojnits Dezső** župnik najuglednije gradske župe u Subotici. Ono zašto su župniku Vojnitsu svi njegovi nasljednici zahvalni, to je uređenje crkve izvana. Na južnoj strani južnoga zvonika katedrale čitamo: "Vanjska obloga crkve zvana **TERRANOVA** je izvedena 1912. godine, za vrijeme gradonačelnika i kraljevskog savjetnika dr. **Biro Károlya**, u vrijeme župnika **Bajsai Vojnich Dezsőa**, a pod nadzorom gradskog mjernika, **Pavla Mamužića**." Tako je Vojnits uljepšao katedralu da se do današnjega dana njezino vanjsko ruho nije trebalo mijenjati. Premda je Vojnits izdržao sve ratne godine ostavši devet godina u svetoj Tereziji priča se, da je **Bajsai Vojnich Dezső** rad neugodnosti koje je doživljavao od pojedinaca, odlučio napustiti ne samo Suboticu nego i stari kontinent. Pokojni župnik **Franjo Vujković** mi je pričao da je Vojnits otišao u Sjedinjene Američke Države i da se od tada o njemu ništa ne zna. U župi svete Terezije, još iste, 1920. godine naslijedio ga je budući biskup **Lajčo Budanović**.

Jređuje: s. Blaženka Rudić

UDRUŽENJE "PLAVI KRIŽ JUGOSLAVIJE"

Na susretu pripadnika duhovnih pokreta koji djeluju u Subotičkoj biskupiji u godini Velikog jubileja, predstavili su se i pripadnici udruženja "Plavi križ Jugoslavije". Ovdje donosimo dijelove izlaganja predsjednika ovog udruženja **Zoltána Lakatosa**.

U okviru župnog "CARITASA" u Adi osnovana je 1994. godine suradnička grupa "LUX". Ovu grupu sačinjavalo je 20-25 članova koji su se, s Božjom pomoći, oslobodili ovisnosti od alkohola u reformatskoj misiji za pomoć alkoholičarima u Dömösu u Mađarskoj. (DÖMÖSI REFORMÁTUS ISZÁKOSMENTŐ MISSIÓBAN). U Dömösu smo više puta sudjelovali na vikendima za taratelje udruženja i za produblivanje vjere. Također smo sudjelovali na susretima suradnika "Plavog križa" i na susretima "Plavog križa" Mađarske.

U mjesecu kolovozu 1997. godine odila se misao da osnujemo udruženje "Plavi križ" u Adi. "Plavi križ" Mađarske povezao nas je s međunarodnim druženjem "Plavi križ", čije je sjedište Bernu u Švicarskoj i koje broji 48 članica.

Naša povezanost s Međunarodnim "Plavim križem" je vrlo plodna. U posljednjem pismu, zbog naših dosadašnjih uspjeha, obećali su nam privremeni status u ovom udruženju.

Više mjeseci smo ozbiljno radili, više nego smo 23. 06. 1998. podnijeli molbu Saveznom ministarstvu pravde koje nas je upisalo u registar udruženja pravom djelovanja na cijelom području RJ! Od 21. 01. 2000. počeli smo s pružanjem naših usluga.

Dar oslobođenja koji smo dobili od Gospodina želimo podijeliti i s drugima, tako da i oni uz pomoć vjere i ljubavi, pažnje i razumijevanja pronađu novi životni put, kojim mi članovi "Plavog križa" oslobođeni od alkoholizma već petiri godine hodimo i uživamo u novoj slobodi.

Udruženje je otvoreno i član može biti svatko bez obzira na nacionalnu i vjersku pripadnost, pod uvjetom da prihvati osnovne principe ovog udruženja.

Naše udruženje pruža pomoć onima koji žele postići duševno i tjelesno

ozdravljenje preko kršćanske vjere.

Materijalne izdatke pokrивamo iz donacija i članarine.

Surađujemo sa župama, s radnim organizacijama, sa zdravstvenim institutima i bolnicama, sa socijalnim ustanovama i školama. Više puta smo već prikazali našu zajednicu preko radija, lokalne televizije, novina...

Na svačiji poziv rado odlazimo. U našem udruženju je jako važna iskrenost i otvorenost. Mora nam biti dopušteno govoriti o našim pogreškama otvoreno.

Ovisnici od alkoholizma u puno slučajeva negativno utječu na svoju radnu organizaciju i na svoju obitelj i zbog toga često nisu prihvaćeni, a u ovom udruženju oni nailaze na iskrenu ljubav i pažnju. Tako osjećaju da su i oni vrijedni, da i njih ovo društvo treba i za njih brine.

Željeli bismo da naše društvo organizira posebne grupe na širem teritoriju naše zemlje kako bismo imali bolji uvid na čitavom području zemlje.

Naša usluge činimo Bogu na slavu i na radost i korist svima.

Članovi društva mogu biti: izliječeni alkoholičari, članovi njihovih obitelji, stručnjaci (liječnik, psiholog, neuropsihijatar, svećenik, socijalni radnik, pedagog).

● **Mi držimo jedan drugoga za ruku, držimo i Božju ruku. Prihvatili smo savjet stručnjaka i našli smo put u slobodu!**

● **Dok se držimo za ruku i dok ujedno držimo i Božju ruku, mi smo u zajednici. Lakše idemo putem do slobode!**

● **I Tebi možemo pokazati put u slobodu!**

● **Ako želiš da uhvatimo i tvoju ruku i ako i ti nećeš pustiti našu, dođi: SVAKE SRIJEDE u 18 sati u ADU, ulica: Doža Đerđa 25.**

● **Ako Ti je neprijatno da dođeš osobno, pozovi nas na telefon: 024/851-764 - Zoltan Lakatoš ili 063/582-912 - Tot Karolj! Mi ćemo Te posjetiti.**

● U radnim zajednicama ili na skupovima rado ćemo govoriti o svom oslobođenju i prikazati rad našeg Udruženja. Pozovite nas!

Ciljevi udruženja "Plavi križ Jugoslavije" su:

1. Da sa što više ljudi podijelimo svoja gorka iskustva.

2. Da sa što više ljudi podijelimo radost oslobođenja od alkoholizma.

3. Da ovisnima od alkohola, droge i lijekova... pokažemo put u slobodu i da im se pridružimo na tom putu.

4. Da mladim ljudima skrenemo pažnju na strašne posljedice robovanja strastima.

5. Da što manji broj obitelji postane žrtva bolesti ovisnosti.

6. Da radne zajednice imaju što manje štete zbog radnika ovisnika.

Zahvaljujemo našim darovateljima

Kafana - "Dukat"

Subotica,
Preradovićeva 4
(u Bunjevačkom kolu)
Tel: (024) 555-738

Organizira:

- svadbe,
- rođendanska slavlja,
- bankete i dr.

Svakog dana: MENI RUČKOVI

Nedjeljom:

"BUNJEVAČKA UŽNA"

Posebno se preporučamo za
organiziranje "Poduša"

vl. Jakov Letović

Radno vrijeme: od 12 - 22
nedjeljom od 12 - 16
ponedjeljkom zatvoreno

Subotica, Maksima Gorkog 26

Radno vrijeme: radnim danom od 9,30-12 i 16,30-19 sati
Radno vrijeme očnog liječnika: radnim danom od 17-19 sati

Trg žrtava fašizma 1

Telefon: (024) 554-848, 25-109

Prodaja pogrebne opreme, prijevoz i ceremonija sahrane
dajemo i na odloženo plaćanje - po dogovoru

DEŽURSTVO: svih 24 sata; tel: 558-011 non-stop

**Vremena
su teška.
Svaka pomoć
nam je
dobro došla.
Unaprijed
hvala svakom
darovatelju.**

**DOBITNIK ZLATNOG KLJUČA NA
38. MEĐUNARODNOM SAJMU
NAMEŠTAJA U BEOGRADU**

P.T.P. "BANE" 24000 Subotica, Batinska 34,
Telefon: 24 561 187, Telefon faks: 24 561 186,
e-mail: bane@tippnet.co.yu

Tel: (024) 566 - 577

RENAULT

Koncesionar

VIDAKOVIĆ

Prodaja rezervnih delova i servis

Subotica, Braće Radića 51-53
Tel./fax: 024/553-567

Fideks

Trgovinsko preduzeće na veliko i malo, uvoz i posredništvo

Prčić Marinko

24000 SUBOTICA
Huga Badalića 12

Tel./fax: 024/553-809
Tel.stan: 024/556-281
Mobilni: 064 113 39 59

Možete nam pisati i na E-mail adresu:

zvonik@tippnet.co.yu

Dr. Kern Katalin
specijalista - fizijatar

Radno vrijeme:
ponedjeljak - petak: 8 - 13 sati
poslijepodne: terenski rad

Subotica, Ptujaska 1
Tel: (024) 551-375

Djelatnost ordinacije

- Bolovi u kičmi i zglobovima
- Reumatologija
- Internistički pregled; snimanje EKG, terapija
- Neurološki pregled i terapija, EEG
- Psihijatrijski pregled i psihoterapija
- Ortopedski pregled
- Urološki pregled
- Kućna posjeta i kućno liječenje sa suvremenim aparatima

Godišnja pretplata za "ZVONIK"

- SR Jugoslavija 360 dinara,
- inozemstvo - 40 DM ili 160 kuna; avionom 30 USD

Pretplatnici iz inozemstva i R. Hrvatske
uplate mogu poslati pošt. uputnicom ili
čekom na adresu:

Gabrijele Skenderović,

Kneza Trpimira 1/3, 44320 Kutina

R. Hrvatska - tel: +(00) 385 (0)44 681-272

INTERNET

WWW.
TippNet
.co.yu

Internet provajding

Prodaja računara

Instalacija i održavanje računarskih mreža

Pojedinačni i grupni kursevi

(Windows, Word, Excel, Internet)

(024)555-765 Braće Jugovića br. 5. Subotica

e-mail: support@tippnet.co.yu

Čitajte nas
na WEB strani
www.tippnet.co.yu/ZVONIK

NAMA JE DOVOLJNO DA ZNATE ZA NAS...

FUNERO

PRIVATNO POGREBNO PREDUZEĆE

- SUBOTICA, Karadordev put 2
Telefon (danonoćno): 024 / 55-44-33
- BAJMOK, JNA 3 (u cvečari "MARIŠKA")
Telefon (danonoćno): 762-024
- PALIĆ, Jo Lajoša 18 (u cvečari "ORHIDEJA")
Telefon: 753-759
- HORGOS, Borisa Kidriča 7
Telefon (danonoćno): 792-202

NOVI ZAZIVI U LITANIJAMA

Budući da rado sudjelujemo na svibanjskim i listopadskim pobožnostima u crkvi, zapazili smo da se u novije vrijeme u Gospinim litanijama dodaje jedan zaziv kojeg ranije nije bilo. Radi se o zazivu "Kraljice obitelji, moli za nas". Zanima nas zašto je ovaj zaziv pridodan ovim litanijama, odnosno zašto to nije učinjeno i ranije. Unaprijed zahvaljujemo na odgovoru.

V. i L. H., Subotica

Lauretanske litanije su samo dne od litanijaskih molitava kojima crkva časti presvetu Bogorodicu. One su najrasprostranjenije i najpoznatije. Litanijanske molitve su bile nekada i dočasničke molitve, gdje su se u procesiji nizali zazivi upućeni Bogu, najprije Božjoj ili svecima gdje je predvoditelj, poznavajući dobro teologiju, zazivao" a narod je kroz pjesmu ili riječ odgovarao, recimo u ovim litanijama: "Moli za nas". Kako su Lauretanske litanije postale sastavni dio liturgijskog štovanja Blažene Djevice Marije, tako su one i teološki dobro razmišljene. Pošto ih Crkva, a napose papa, Otac Ivan Pavao II. koji je sav marijanski Papa, dobro poznaje, a poznaje i ljubav prema tim litanijama, on je naredio da se unesu u te litanije već dva nova zaziva u vrijeme njegova pontifikata a to su: "*Majko Crkve*", odmah zatim zaziva "*Majko Kristova*" i "*Kraljice obitelji*" prije zaziva "*Kraljice mira*". Zanima ovaj posljednji zaziv: "Kraljice obitelji - moli za nas".

Ponajprije bih htio protumačiti što znači pojam kraljica, kralj u liturgijskom rječniku. Ovaj se naziv oslanja na biblijsku tradiciju, u kojoj je Izraelom narodu jedini gospodin i gospodar Bog. Ljudskim pojmovima nazvano - "kralj". Kralj nije onaj koji upravlja i gospodari, već onaj koji se brani za nj i brani svoj narod. Zato je u Bibliji jedini kralj Izraela sâm Bog. Kada su Izraelci zatražili da i oni imaju kralja, po opisu se čini da to Bogu baš nije bilo drago. No, dok su

kraljevi Bogu odani i bogoslužnici, pojavljuje se uloga kraljice. I u Bibliji susrećemo nekoliko divnih likova kraljica-posrednica. Ona je kod kralja često posredovala, molila i, kako Biblija opisuje, dobila ono što je tražila. Tako se pojam kralja - kraljice, polako prerakao i u teološki pojam, kojim je Marija u kršćanskoj tradiciji počašćena nazivom kraljice kao Bog naslovom kralja. Njezin naslov kraljice zapravo označava posrednicu milosti, Bogu najbližu osobu, svemoćnu zagovornicu i onu koja se po biblijskoj tradiciji brine i brani svoj narod. A u Crkvi smo mi njezin narod. Stoga kad govorimo o kraljici u Crkvi, a pogotovo u liturgiji, moramo potpuno odbaciti svaku asocijaciju koja nas podsjeća na raskoš, način života i razmišljanja ovozemaljskih vladara i vladarica, dama i okrunjenih glava. Ipak, treba reći da je i iz kraljevskih redova izašlo puno uzornih vjernika, svetaca i svetica Katoličke crkve, koji su na svoju službu ili privilegij gledali kao na mogućnost služenja Bogu i blišnjemu (sv. Ljudevit, sv. Elizabeta itd.).

Posve nova dimenzija Vašega pitanja ima svoju težinu u riječima: zanima nas zašto je ovaj zaziv pridodan litanijama sada a ne ranije. Često na stranicama "*Zvonika*" ponavljamo tvrdnju da je Crkva majka i učiteljica. Hod Crkve u povijesti je hod brižne majke kroz život svoje djece u svim povijesnim okolnostima. Ta povijest poznaje mnoge uspone i nažalost mnoge padove. Poznaje krize i poznaje poteškoće. Jedna od najtežih i nasudbonosnijih kriza našega vremena jest kriza obitelji. Ako su uzdrmani temelji ove osnovne ljudske stanice, tj. obitelji, onda su uzdrmani temelji samoga čovječanstva. I nije pretjerani pesimizam danas strepiti nad sudbinom budućnosti ili čak propasti ove civilizacije, upravo radi raspada obiteljskoga života. Budimo posve sigurni da je činjenica: kada se raspadne obitelj, raspada se društvo i propada čovječanstvo, ili barem onaj dio u kom se taj "raspad" obitelji događa. Obitelj nije

ljudska ustanova, nije ljudska izmišljotina i nije područje samo ljudskoga prava. Obitelj je božanska ustanova, obitelj je područje božanskoga prava i zato se ne može povrijediti svetost obiteljskog života bez katastrofalnih posljedica za sâm čovjekovu narav. Jedino obitelj, kao Božju zamisao, čak ni istočni grijeh nije uništio. On ju je po Isusu Kristu koji se rodio u obitelji podigao na spasenjski znak u sakramentu ženidbe. Stoga je obitelj najsvetija, uz to što je najvažnija stanica ljudskog društva, a napose Crkve. Iz gore rečenoga je jasno zašto je ovaj Papa, koji je objavio i posebnu encikliku, pastoralno pismo o obiteljskom životu ("*Obiteljska zajednica*"), braneci temeljne vrednote obitelji, vrlo jasno progovorio nauku evanđelja i nauku Crkve o ovom najvažnijem središtu ljudskoga života. I zato je baš ovaj Papa naredio da se u litanijama, koje su najrasprostranjenije i mole se na nebrojenim mjestima, obraćamo Mariji, koja je također obiteljsko biće, kao Kraljici obitelji. Marija je rođena u prekrasnoj obitelji Joakima i Ane, a sama je bila čuvarica ognjišta svoje obitelji u koju je i po kojoj je sâm Bog postao čovjekom. Dakle, uz to što je najuzornija majka i najsvetija čuvarica obiteljskog ognjišta i najvjernija supruga, ona je u nebu proslavljena uz sina kralja - kraljica, to znači posrednica, zagovornica. Ona nam posreduje svojom majčinskom molitvom i moćnim zagovorom potrebne milosti. Kada joj se mi obraćamo zazivom "*Kraljice obitelji*", onda je u isto vrijeme priznajemo, častimo i molimo. Sjetimo se dakle kod toga zaziva da svoje obitelji predamo moćnom zagovoru one koja i svojom molitvom i svojim zagovorom može zaštititi. Ona ujedno moleći s nama, potpomaže našu slabu molitvu da dobri Bog i u ovoj velikoj krizi spasi temeljnu ćeliju ljudske zajednice, a to je obitelj.

Hvala Vam na ovom lijepom pitanju, ali pokušajmo nakon ovog kratkog odgovora barem žarče moliti i biti radosni što se Crkva i u našem vremenu očitovala kao majka i učiteljica.

Mr. Andrija Kopilović

PREPORUČAMO:

ZIDNI KALENDARI: po cijeni od 15 dinara
DŽEPNI KALENDARI: po cijeni od 30 dinara
BOŽIČNE ČESTITKE: po cijeni od 10 dinara
SUBOTIČKA DANICA (nova): u pripremi

Knjige:

Josip Dumendžić: ŠOKAČKE RADOSTI I TUGE (100,- din.)
S. Fides Vidaković: HVALOSPJEVI NADE (150,- din.)
S. Blaženka Rudić: DRAGOCJENA BLIZINA (100,- din.)
S. Blaženka Rudić: SVJETLO U RAVNICI (100,- din.)
Roman Miz: OD BOGA DO SOTONE (150,- din.)

BOĐANI

27. 10. 2001. u 19 sati

(u crkvi)

PREDSTAVLJANJE KNJIGE

Josipa Dumendžića: ŠOKAČKE RADOSTI I TUGE

NOVE AKTIVNOSTI CARITASA SUBOTIČKE BISKUPIJE U SUBOTICI

- POMOĆ U KUĆI (spremanje kuće, nabavka kućnih potrepština, razgovor sa starima i bolesnima...)
- CARITASOV KLUB (MZ "Novo Selo", Gajeva 50 - Subotica): druženja, kupanja, čitanja dnevnih novina...)
- CARITASOV CENTAR (Iza "Radničkog", prijeko od pravoslavne crkve): pranje rublja, pedikir, manikir, šišanje...)

Primaju se prijave za DRVA, uz upozorenje da će svatko morati sam otići po drva i platiti pilanje. Sve ovo vrijedi za stare, bolesne i siromašne osobe. Prijaviti se u župnim uredima

P.P. "HERBACOMMERCE" ZA DELATNOST U POLJOPRIVREDI, PROIZVODNJI,
USLUGE I TRGOVINU, EXPORT-IMPORT, d.o.o. - p.o. STARI ŽEDNIK

"POLJOAPOTEKA"

vl. Kata M. Ostrogonac

dipl. ing. zaštite bilja

Poštovani proizvođači hrane, od
1996. god. NE MORATE SVE SAMI
POVEZUJE NAS POVJERENJE!

24224 Stari Žednik
Zmaj Jovina 12

Tel: 024/ 787-288

Pred zaključenje lista stigla je i ova vijest.

PROSLAVA ZAVJETNOG DANA U BAČKOM MONOŠTORU

U subotu 13. listopada Monoštorci su na svečani način proslavili svoj zavjetni dan. Prije 57 godina njihovo selo bilo je na čudesan način pošteđeno teških ratnih razaranja zahvaljujući zagovoru Gospe Fatimske. Od te godine svakoga 13. listopada, točno u podne, služi se svečana koncelebrirana sv. misa u znak zahvalnosti Gospi što je sačuvano selo i žitelji.

Ovogodišnja proslava započela je sv. misom na mađarskom jeziku koju je predvodio o. Bernardin Vismeg, karmelićanin iz Sombora. Svečanu koncelebriranu misu u 12 sati na hrvatskom jeziku predvodio je o. Josip, salezijanac iz Belog Manastira. Uz njega je bilo i desetak svećenika iz raznih župa subotičke biskupije. Na misnom slavlju bili su u narodnim nošnjama članovi KUDH "Bodrog" iz Bačkog Monoštora, HKUD "Vladimir Nator" iz Sombora, HKPD "Matija Gubec" iz Tavankuta, KUD "Silvije Strahimir Kranjčević" iz Bačkog Brega, KUD "Ivo Lola Ribar" iz Sonte te Folklorno društvo "Rumunka" iz Bačkog Monoštora. Na misnom slavlju bili su i najviši predstavnici Veleposlanstva Republike Hrvatske iz Beograda te Generalnog konzulata RH iz Subotice.

U poslijepodnevnom satima u mjesnom Domu kulture bio je nastup svih sudionika ove proslave. Domaćin cjelokupne organizacije bilo je KUDH "Bodrog" iz Bačkog Monoštora.

I. P.

BRANKO LACIĆ

(1964 - 2001)

U ponedjeljak, 24. rujna, tragično je završio svoj mladi život, na radnom mjestu, pod obrušenom zemljom, naš dragi župljanin Branko Lacić. On je svake nedjelje sa svojom suprugom Editom i djecom Mariom i Dianom sudjelovao u sv. misi i pričestio se. Njegovom smrću župa sv. Roka u Subotici izgubila je jednog praktičnog vjernika, a njegova obitelj dragog supruga i oca. Puni smo nade da će mu Gospodin otvoriti širom vrata raja i podariti mu radost vječnoga života u društvu anđela i svetih, jer je često blagovao "Kruh života". A Gospodin je rekao: "Tko bude jeo od ovoga kruha, živjet će uvijek" (usp. Iv 6).

Branko je sahranjen 26. 09. na Kerskom groblju.

Sv. misa na šest nedjelja za ovog dragog pokojnika održat će se 4. 11. 2001. u 7 sati u našoj župnoj crkvi.

Dok njegovim najmilijima izražavamo iskrenu sućut, molimo Gospodina da ih utješi i ispuni nadom vječnoga života i ponovnog susreta s njim u vječnosti.

Župnik

ZVONIK, Katolički list (mjesečnik). Izdaje: Rimokatolički župni ured sv. Roka, 24000 SUBOTICA, Ivana Milutinovića 52. Telefon: 024/554-896; E-mail: zvonik@tippnet.co.yu. Uredničko vijeće: Andrija Anišić - glavni i odgovorni urednik; Franjo Ivanković - zamjenik glavnog i odgovornog urednika; mr. Ervin Celiković - tehnički urednik; Katarina Čeliković - lektor i korektor; Josip Anišić, Željko Augustinov, Stjepan Beretić, Marko Forgić, Ladislav Huska, Vesna Huska, Josip Ivanković, Elizabeta Kesler, mr. Andrija Kopilović, Grgo Kujundžić, s. Silvana Milan, o. Mato Miloš, Lazar Novaković, Ivan Piuković, Blaženka Piuković, s. Blaženka Rudić, Alojzije Stantić, Branko Vaci; Uredništvo stranica mladih: Ljubica Crnković, Igor Čeliković, Biserka Jaramazović, Marina Kujundžić, Ivana Lazić, Dijana Šarčević, Željka Zelić. List je registriran u Ministarstvu za informacije Republike Srbije, broj: 632-1093/94-03, 20.10. 1994. Tisak: Štamparija "PRINTEX", Stipe Grgića 58, Subotica, Tel.: 024/554-435.

Svečani ulaz bačkih Hrvata u svetište Majke Božje Bistričke

Folklorci HKC "Bunjevačko kolo" na završetku Tjedna hrvatskih manjina u Zagrebu zaigrali su na Trgu bana Jelačića

Biskup Gašparović i župnik Kovačević "okićeni" živim ukrasom

OD ZVONIKA DO ZVONIKA U BOJI

Kod Gospe Radosne u Baču 2001. godine

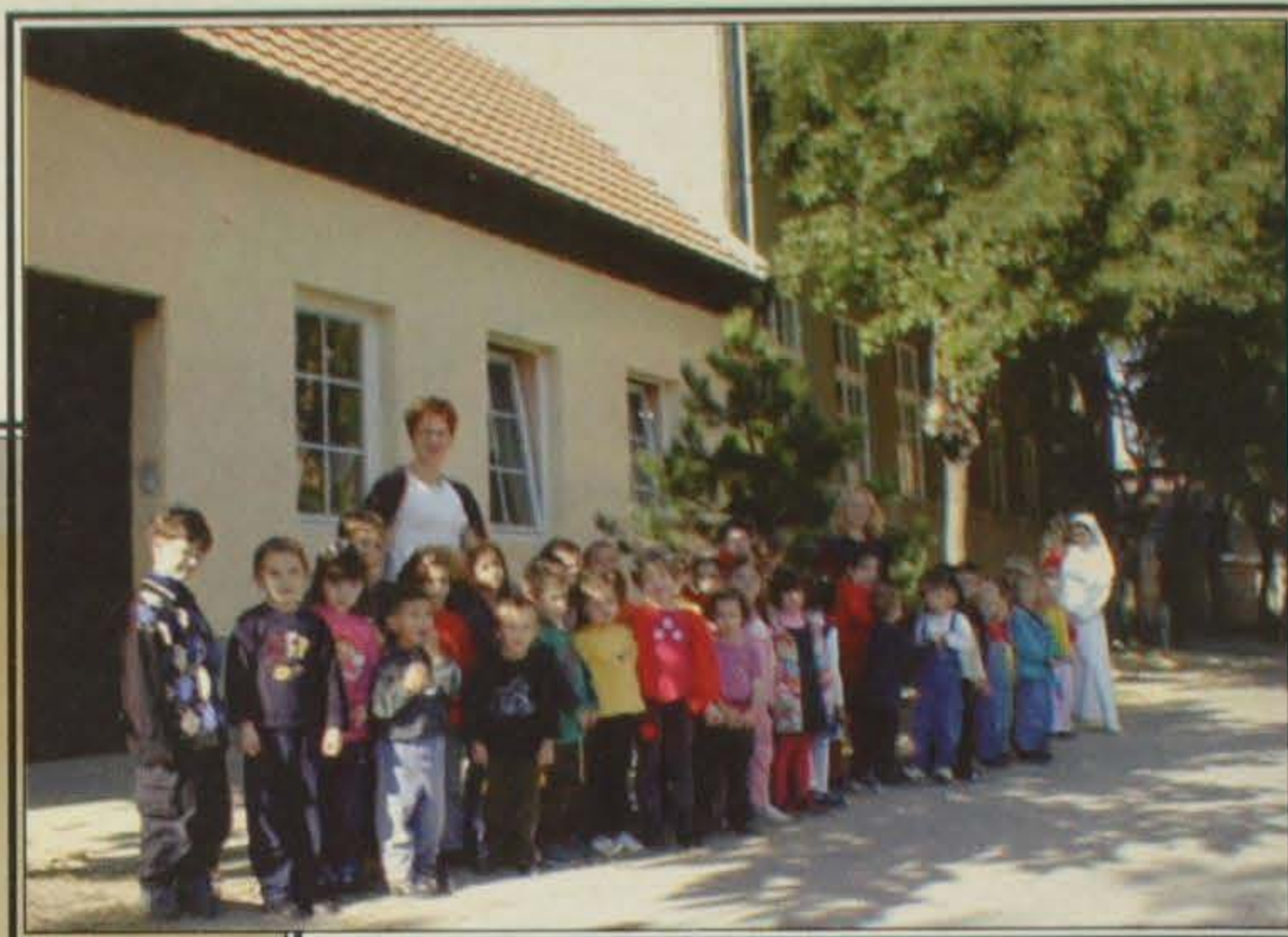
Novi žednički župnik Željko Šipek nakon "ustoličenja"

Tereska i Mijo 50 god., Anastazija i Mičo 25 i Ana i Ivan 1 mj. braka

Zlatni jubilarci - Antonija i Pajo Vaci s djecom, snahama i unucima

**U samostanu
Kćeri Milosrđa u Subotici
otvoren i blagoslovljen
DJEČJIVRTIĆ**

**"Marija Petković"
"SUNČICA"**

*Imre Kern u ime SO Subotica,
koja je jedan od glavnih
donatora, pozdravlja prisutne*

*Prvi darovi za
djecu novog vrtića
od Generalnog konzulata
R. Hrvatske u Subotici*

*Učiteljica Ana Čavrgov sa
svojim razredom priredila je
prigodni program*

*Tom Garofallo u ime CRS-a,
glavnog donatora, izražava
svoju radost zbog otvaranja
prvog katoličkog vrtića u SR
Jugoslaviji*

*Subotički biskup Péntzes
je blagoslovio prostorije
novog vrtića*

